

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Starfsáætlun

Hraunvallaskóli

vinátta - samvinna - ábyrgð

Starfsáætlun Hraunvallaskóla

IV. kafli

Áætlanir

Skólaárið 2023-2024

Starfsáætlun Hraunvallaskóla.

Útgefin 2023.

Starfsáætlun er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla, bæði í heild sinni og ýmsir þættir sérstaklega eftir því sem við á.

Útgáfustaður: Hafnarfjörður

Ábyrgð: Lars Jóhann Imsland skólastjóri Hraunvallaskóla

Útgefandi: Hraunvallaskóli/Hafnarfjarðarkaupstaður
Drekavellir 9
221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is

veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

EFNISYFIRLIT

IV. hluti: Áætlanir.....	4
80. Forvarnaáætlun	6
81. Jafnréttis- og mannréttindaáætlun	11
83. Mats-, símenntunar-, umbóta- og þróunaráætlun	22
Viðauki.....	49
84. Móttökuáætlun.....	50
85. Náms- og kennsluáætlanir	61
86. Tilfærsluáætlun	62

IV. hluti: Áætlanir

Áætlanakynning

Hafa ber í huga að áætlanir í skólastarfi eru margar, margvíslegar að inntaki og jafnvel ólíkar í uppbyggingu. Allar áætlanir grunnskóla byggja á opinberu regluverki til almennra, opinberra stofnana en einnig eiga sumar þeirra við grunnskóla sérstaklega eða eingöngu (sbr. lög um grunnskóla og aðalnámskrá grunnskóla á hverjum tíma). Oft eru óljós skil milli mismunandi áætlana sem kröfur eru gerðar, þ.e. hver er raunverulegur fjöldi áætlana og hvað tilheyrir einni ákveðinni áætlun umfram einhverja aðra. Eða hvort ein „áætlun“ geti verið „innifalin“ í annarri. Utan áætlana er þá ferlar sem skólinn vinnur eftir og er þá vísað í þá eftir atvikum, jafnvel krækt í þá ef þeir eru opinberir á vefjum skólans.

Í starfsáætlun fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar eru skilgreindar níu tegundir „áætlana“ sem eiga að mynda eina heild út frá kröfum regluverksins til grunnskólanna (en undir þeim eru þá ólíkir og mismargir verkferlar sem eiga við einstakar áætlanir). Að hafa allar „áætlanir“ í einu plaggi, starfsáætlun grunnskóla, frekar en tveimur er niðurstaðna langra samræðna í skólaumhverfinu í Hafnarfirði. Sá áætlanafjöldi, sem á að uppfylla viðmið um kröfur í aðalnámskrá grunnskóla (2011, 2013) um þær „áætlanir skóla“ sem skulu vera annað hvort hluti skólanámskrár eða starfsáætlunar þar sem „hver skóli skal birta stefnu sína með tvennum hætti.“ (bls. 65). Hafnafirski ákvörðunin er að birta allar „áætlanir“ í starfsáætlun (aðrar en „náms-/kennsluáætlanir“ sem eru þá hluti skólanámskrár eða tengjast henni) vikur þannig frá skipulagi aðalnámskrár þótt innihaldið sjálft eigi að vera í samræmi við kröfur hennar, þ.e. tilfærsla er á áætlunum milli skólanámskrár og starfsáætlunar sem gerður er í hagnýtum tilgangi frekar en af öðrum ástæðum.

Það er því vandséð hvernig einstaka áætlanir skuli „líta út“ eða hvaða atriði þær skuli „innibera“ eins og verkferla margs konar sem þeim tengjast. Þannig er ekki til neitt snið eða form að einstaka áætlunum eða samspili milli þeirra. Þær áætlanir sem hér líta því dagsins ljós áfram

Í skólanum leggur starfsfólk sig fram um að nám og kennsla skili árangri og til að styðja við það vinnur skólinn ýmsar áætlanir til að stuðla að því. Það er hafnafirski ákvörðun að allar áætlanir sem skulu vera hluti af grunnskólastarfi (skv. aðalnámskrá grunnskóla, 2011) séu í starfsáætlun í stað þess að dreifa þeim ýmist á skólanámskrá eða starfsáætlun. Tilgangur þess er að auðvelda yfirsýn yfir áætlanagerðina annars vegar og hins vegar að afmarka skólanámskrána með áherslu á námsþætti skólastarfsins en starfsáætlunina á skipulag, umgjörð og almenna upplýsingamiðlun.

Áætlanir (viðkomandi skólaárs):

80. Forvarnaáætlun
81. Jafnréttis- og mannréttindaáætlun
82. Náms- og kennsluáætlanir (kynning)
83. Mats-, símenntunar-, umbóta- og þróunaráætlun
84. Móttökuáætlun
85. Tilfærsluáætlun (kynning)

Hlutverk umræddra áætlana er margþætt óháð inntaki einstakra áætlana:

- a. Að styðja við nám og kennslu nemenda svo velferð þeirra verði að leiðarljósi í öllu skólastarfinu.
- b. Að sjá til að lög og reglugerðir um grunnskólastarfi verði framfylgt til að stuðla að gæðum skólastarfsins.
- c. Að hjálpa starfsfólki skólanna að vinna skipulega að ýmsum fagmálum í skólunum.

Umræddar áætlanir sem eiga að vera í starfsáætlun eru kynntar hér nánar á næstu síðum.

80. Forvarnaáætlun

Forvarnir gegn ofbeldi og um vímuvarnir, sjálfsrækt, lýðheilsu og öryggisvarnir í skólastarfi.

Markmið forvarna í skólastarfi snúa að nemendum skólans í þeim tilgangi að skólastarfið miði að því að vinna að velferð nemenda (og vinna þannig gegn harmi eða skaða sem þeir geta orðið fyrir og styðja þá þegar áföll verða).

Þessi forvarnaáætlun gildir fyrir alla nemendur skólans. Ýmsar áætlanir til forvarna í skólastarfi er hluti skyldna skóla til að vinna að velferð nemenda kveðið í Aðalnámskrá grunnskóla (2011, bls. 64) sem byggja á lögum um grunnskóla (2008) með vísan í margar greinar laganna (t.d. greinar 2, 13, 14, 20 og 24). Í Hafnarfirði eru umræddar áætlanir settar saman í eina áætlun og hefur hún augljósa tengingu við grunnþætti menntunar sem hluti megináherslu í Aðalnámskrá grunnskóla um hlutverk skóla um að sinna heilbrigði og velferð allra nemenda skólans í viðtækum skilningi.

Skólanámskráin kynnir víða forvarnir og fræðslu um þær, meðal annars í tengslum við stefnu skólans um grunnþætti menntunar, áherslur grunnþáttanna í einstaka árgöngum og loks í kennslu einstakra námsgreina. Forvarnir eru samþættar skólastarfinu á margvíslegan hátt sem ekki er hægt að gera grein fyrir að fullu í þessari áætlun því fræðsla sem snýr að forvörnum er einnig hluti skólanámskrár og fjölmargra námsgreina, og reyndar allra sem hluti grunnþátta menntunar í nýrri aðalnámskrá grunnskóla. En á næstu síðum þessarar forvarnaáætlunar eru kynntar forvarnaráherslur og helstu forgangsverkefnum á sviði forvarna í skólanum.

Öll verkefni, liðin eða væntanleg, á sviði forvarna eru kynnt undir mats-, símenntunar, umbóta- og þróunaráætlunar.

Forvarnaáætlun er ein og ýmsar áætlanir sem geta talist undiráætlun hennar, s.s. eineltisáætlun, áfallaáætlun, eru hér álitnar vera hluti forvarnaáætlunar og sé því dæmi um verklag og verkferla innan forvarnaáætlunar frekar en að vera sjálfstæðar áætlanir. Því er í forvarnaáætlun vísað til margvíslegra verkferla sem unnið er eftir undir formerkjum „áfallaáætlunar“. Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar hefur jafnframt lagt grunnskólum bæjarins til almennar verklagsreglur til að fást við forvarnir sem eru hluti forvarnaviðmiða sem nálgast mér hér. Ef skólinn er með eigin verklagsreglur til viðbótar (t.d. gagnvart einelti, brunum o.fl.) er vísað til þess í þessari forvarnaáætlun.

Stefnumörkun/stefnumótun í forvörnum

Löggjafinn ráðuneyti: Lög-reglugerðir-reglur	og Áhersluþættir forvarna í stefnumörkun löggjafans (Alþingi) og framkvæmdavalds (ráðuneyti mennta- og menningarmála): <ul style="list-style-type: none"> ➤ Að forvarnir séu hluti kjarna skólastarfs. ➤ Að forvarnir eru hluti sex grunnpátta menntunar sem skuli móta allar námsgreinar og daglega kennslu. ➤ Að forvarnir miði að vellíðan nemenda og þróun lýðræðislegs samfélags. ➤ Að sérfræðiþjónusta sveitarfélags sé virk í málefnum forvarna. ➤ Að skólar móti sér stefnu í forvörnum og geri árlega forvarnaráætlun. ➤ Að skólar vinni sérstaklega gegn ofbeldi og vímuefnanotkun.
Skólastefna Hafnarfjarðar:	Skólastefna Hafnarfjarðar gerir ráð fyrir: <ul style="list-style-type: none"> - Að forvarnir séu virkar í öllum skólum og meðal allra nemenda í öllum árgöngum. - Að unnið sé að margvíslegum forvarnarverkefnum til að stuðla að velferð nemenda og vinna gegn persónulegum harmi nemenda, s.s. gegn vímuefnanotkun og mannréttindabrotum. - Að jákvæðum forvörnum sé sinnt sem styrkja og efla nemendur. - Að forvarnir séu unnar á margvíslegum sviðum og sem heildtækastar.
Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar:	Stefnumörkun Skólaskrifstofu Hafnarfjarðar felur í sér: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Að útbúin séu starfsviðmið forvarna fyrir alla grunnskóla bæjarins sem hafi að geyma gæðaviðmið um forvarnarferla í skólum. ✓ Að forvarnir skólakerfisins séu samhæfðar með góðri nýtingu bjarga. ✓ Að vinna að samráði við aðra forvarnaraðila. ✓ Að veita ráðgjöf og stuðning. ✓ Að hver skóli geri árlega forvarnaráætlun eftir forvarnarsniði sem Skólaskrifstofan leggur til (þetta plagg).
Skóli:	Stefnumörkun skóla felur í sér: <ul style="list-style-type: none"> • Að sinna forvörnum í daglegu skólastarfi og með sérstökum aðgerðum sem vinna að vellíðan og heilbrigði nemenda á hverjum tíma.

Forvarnaáherslur skólans

	Fyrirbygging	Viðbrögð	Úrvinnsla	Mat
Almennt	Lögð áhersla á að fyrirbyggja vanda með skipulagi sem kemur sem mest í veg fyrir hann, og veita starfsfólki og nemendum fræðslu.	Taka á vanda þegar hann kemur upp og reyna að draga sem mest úr skaða.	Reynist vandi flókin er sérhæfðum leiðum beitt uns viðunandi árangri er náð.	Metinn árangur og þörf fyrir breytingar til að ná betri árangri.
Einstaklingur:				
- Lýðheilsa	Leitast við að skapa menningu um hollustu og heilbrigði.	Nemendur fræddir og ýmis verkefni sem styðja markmið	Unnið í sumum tilvikum með ákveðnum nemendahópum.	Metinn árangur og endurskilgreind markmið.
- Sjálfsrækt	Átt góð samskipti við nemendur og frætt um jákvæð lífsgildi.	Nemendur studdir þegar áföll dynja yfir (verkferlar áfalla-hjálpar undir stjórn áfallaráðs skóla)	Veittur sérhæfður stuðningur ef við á, félagslegur og/eða persónulegur vandi.	Verkferlar lagfærðir eftir því sem þörf er á.
- Vímuvarnir	Fræðsla um skaðsemi áfengis og annarra vímuefna	Unnið með vanda í hópnum í samráði við fjölskyldur.	Unnið með félagsmálafirvöldum með einstaka nemendur í vanda.	Gerðar reglulegar mælingar á stöðu /árangri.
Félagslegt umhverfi:				
- Ofbeldisvarnir:	Unnið að góðum skólabrag og skýr stefna gegn ofbeldi	Tekið á ofbeldi sem birtist og það stöðvað.	Unnið úr flóknum ofbeldismálum.	Metin þörf á frekari aðgerðum gegn ofbeldi.
➤ einelti	Fræðsla til nemenda og starfsfólks	Eineltistilkynningar rannsakaðar og einelti stöðvað. Mikið samráð við heimili.	Unnið með vanda sem ekki tekst að leysa strax uns tekst að ná utan um hann.	Reglulegar mælingar á líðan nemenda og starfsfólks
➤ kynferðislegt	Sérstök fræðsla fyrir starfsfólk í samstarfi við Blátt áfram.	Tilkynningar senda til barnaverndar/ lögreglu eftir atvikum	Úrlausn máls á vegum barnaverndar/lögreglu eftir atvikum	Metnar nauðsynlegar aðgerðir fyrir aukna fræðslu fyrir starfsfólk og nemendur.
➤ mismunun	Almenn fræðsla sem tilheyrir skólanámskrá	Tekið á samskiptavanda.	Unnið með vanda sem ekki tekst að leysa strax uns tekst að ná utan um hann.	
➤ vanræksla	Almenn fræðsla til starfsmanna til að greina hugsanlega vanrækslu	Vanrækslutilkynningar til nemendaverndar-ráðs og þaðan til barnaverndar.	Unnið af barnavernd – meðan samstarfi við skóla eftir því sem við á.	
Náttúrulegt umhverfi:				
- Öryggisvarnir	Skipulag og öryggisstöðlum fylgt og regluleg yfirfarnir. Fræðsla margvísleg. Öryggisnefnd skóla.	Brugðist við og reynt að koma sem mest í veg fyrir skaða.		Metið hvort sérstök þörf sé að lagfæra eða breyta, skipulagi eða öryggisatriðum.

Fræðsluáherslur skólans eftir árgöngum

BEKKIR	Einstaklingur			Félagslegt umhverfi	Náttúrulegt umhverfi
	Lýðheilsa/sjálfsrækt	Kynfræðsla/kynheilbrigði	Vímuvarnir	Öfbeldisvarnir	Öryggisvarnir
1. bekkur	Lífsstíll og líðan 6H. Líkaminn minn 6H Lífsleikni gegnum Byrjendalæsi.			SMT Vinaliðar	Hjálfrafræðsla 6H
2. bekkur	Tilfinningar 6H Lífsleikni gegnum Byrjendalæsi.			SMT Krakkarnir í hverfinu Vinaliðar	
3. bekkur	Hollusta, tannheilsa o.fl 6H. Lífsleikni –gegnum Byrjendalæsi Lífsleikni skv. námskrá			SMT Leyndarmálið – fræðslumynd. Vinaliðar	Eldvarnir (Slökkviliðið)
4. bekkur	Lífsstíll og líðan 6H Fræðsla um kvíða 6H Tjáning og framkoma (LU). Lífsleikni skv. námskrá.			SMT Vinaliðar ART	Slysavarnir 6H 112 dagurinn
5. bekkur	Samskipti 6H. Lífsleikni skv. námskrá KVAN	Stattu með þér	Stattu með þér	SMT Vinaliðar Netöryggisdagur inn	
6. bekkur	Lífsleikni skv. námskrá. KVAN	Kynþroski 6H Mannlíkaminn		SMT Vinaliðar Netöryggisdagur inn	Endurlífgun 6H
7. bekkur	Lífsstíll og líðan 6H Tjáning og framkoma (SU) Lífsleikni skv. námskrá KVAN	Kynfræðsla		SMT Vinaliðar Netöryggisdagur inn	
8. bekkur*	Hugrekki og hópprýstingur 6H Námstækni. Fjármálafræðsla. Lífsleikni skv. námskrá	Fáðu Já Forvarnafræðsla frá S -78 Líkamsímynd 6H Kynfræðsla og kynjafræði I kest. á viku	Heilbriggt lífverni/Fræðsla um munntóbak	SMT Leiðin áfram Netöryggisdagur inn	
9. bekkur*	Lífsstíll og líðan 6H Fjármálafræðsla Lífsleikni skv. námskrá	Kynheilbrigði 6H Mannlíkaminn Kynfræðsla og kynjafræði I kest. á viku	Forvarnardagurinn	SMT Örugger saman Netöryggisdagur inn	
10. bekkur*	Geðheilbrigði og heilsuefning 6H. Ábyrgð á eigin heilsu 6H. Leiðtogafærni	Kynheilbrigði 6H Kynheilbrigði (sjálfsmýnd og mörk)		SMT Örugger saman Netöryggisdagur inn	Endurlífgun 6H

	Fjármálafræðsla Verum ástfanginn af lífinu. Lífsleikni skv. námskrá	Kynfræðsla og kynjafræði I kest. á viku			
--	--	---	--	--	--

Nánari útfærsla á fræðslu sem snýr að forvörnum birtist svo í skólanámskrá skólans.

*Auk þessa er keypt fræðsla af skóla, foreldrafélaginu eða Mosanum þar sem áhersla er á forvarnir sem tengjast ofbeldi, netöryggi, kynheilbrigði og samskiptum.

8I. Jafnréttis- og mannréttindaáætlun

Þessi áætlun er sett árið 2023 fyrir skólaárið 2023-2024 og skal uppfærð árlega. Jafnréttisáætlun er áætlun skóla til að skilgreina og ákveða hver sé nauðsynleg áhersla hennar í jafnréttismálum á hverjum tíma, þ.e. stefna, staða með matsþætti, og loks áætlun um aðgerðir, fyrir starfsmenn hennar í heild sinni og/eða einstakra hópa sem hún þjónar. Jafnréttisáætlun er unnin á grundvelli laga um jafnan rétt og jafna stöðu karla og kvenna, nr. 10/2008, eins og segir í 18. grein, 2. mlg.::

18. gr. Vinnumarkaður.

Fyrirtæki og stofnanir þar sem starfa 25 eða fleiri starfsmenn að jafnaði á ársgrundvelli skulu setja sér jafnréttisáætlun eða samþætta jafnréttissjónarmið í starfsmannastefnu sína. Skal þar m.a. sérstaklega kveðið á um markmið og gerð áætlun um hvernig þeim skuli náð til að tryggja starfsmönnum þau réttindi sem kveðið er á um í 19.–22. gr. Jafnréttisáætlun og jafnréttissjónarmið í starfsmannastefnu skal endurskoða á þriggja ára fresti.

Umrædd atriði sem vísað er í lögnum sem áætlunin skal taka til eru:

19. gr. Launajafnrétti.

Konum og körlum er starfa hjá sama atvinnurekanda skulu greidd jöfn laun og skulu njóta sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf. Með jöfnum launum er átt við að laun skulu ákveðin á sama hátt fyrir konur og karla. Skulu þau viðmið sem lögð eru til grundvallar launaákvörðun ekki fela í sér kynjamismun.

Starfsmönnum skal ávallt heimilt að skýra frá launakjörum sínum ef þeir kjósa svo.

20. gr. Laus störf, starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun.

Starf sem laust er til umsóknar skal standa opið jafnt konum og körlum.

Atvinnurekendur skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að konur og karlar njóti sömu möguleika til endurmenntunar, símenntunar og starfsþjálfunar og til að sækja námskeið sem haldin eru til að auka hæfni í starfi eða til undirbúnings fyrir önnur störf.

21. gr. Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs.

Atvinnurekendur skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir til að gera konum og körlum kleift að samræma starfskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu. Ráðstafanir þær skulu m.a. miða að því að auka sveigjanleika í skipulagningu á vinnu og vinnutíma þannig að bæði sé tekið tillit til fjölskylduáðstæðna starfsmanna og þarfa atvinnulífs, þar með talið að starfsmönnum sé auðveldað að koma aftur til starfa eftir fæðingar- og foreldraorlof eða leyfi úr vinnu vegna óviðráðanlegra og brýnna fjölskylduáðstæðna.

22. gr. Kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni.

Atvinnurekendur og yfirmenn stofnana og félagsamtaka skulu gera sérstakar ráðstafanir til að koma í veg fyrir að starfsfólk, namar og skjólstæðingar verði fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni eða kynferðislegri áreitni á vinnustað, stofnun, í félagsstarfi eða skólum. Ef yfirmaður er kærður vegna ætlaðs kynbundins ofbeldis, ætlaðrar kynbundinnar áreitni eða ætlaðrar kynferðislegrar áreitni verður hann vanhæfur til að taka ákvarðanir í tengslum við starfskilyrði kæranda á meðan meðferð málsins stendur yfir og skal þá næsti yfirmaður taka slíkar ákvarðanir.

Í sömu lögum er kveðið á um sérstakt hlutverk leik- og grunnskóla varðandi jafnrétti, grein 23, mlsgr. 1-4, um fræðsluhlutverk þeirra:

23. gr. Menntun og skólastarf.

Kynjasamþættingar skal gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð í skóla- og uppeldisstarfi, þar á meðal íþrótt- og tómstundastarfi.

Í öllum skólastigum skulu nemendur hljóta fræðslu um jafnréttismál þar sem m.a. skal lögð áhersla á að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi.

Kennslu- og námsgögn skulu þannig úr garði gerð að kynjum sé ekki mismunað.

Í náms- og starfsfræðslu og við ráðgjöf í skólum skulu piltar og stúlkur óháð kyni hljóta fræðslu og ráðgjöf í tengslum við sömu störf.

Meginmarkmið jafnréttisáætlana hjá skólum eru þrenns konar:

- Fyrir allar stofnanir að vinna að jafnrétti í starfsemi sveitarfélags og stjórnsýslu hennar í samræmi við lög, samninga og almenna mannréttindasáttmála.
- Fyrir skóla sérstaklega að byggja upp starfshætti og sinna fræðslu um jafnrétti kynjanna til nemenda sinna í samræmi við jafnréttislöggjöf á hverjum tíma.
- Fyrir skóla að vinna að jafnréttismálefni í skóla stuðli að því að allir nemendur njóti mannréttinda (sérstaklega gegn hvers kyns ofbeldi) í skólastarfi í samræmi við lög um skólastarfið á hverjum tíma.

3.1. Stefnumörkun um jafnrétti og mannréttindi:

Hér er skilgreind stefnumörkun um jafnrétti, fast frá Hafnarfjarðarbæ og skilyrt frá stofnun.

Hafnarfjörður:

Áherslupættir stefnumótunar varðandi jafnrétti og jafnréttisáætlanir í stofnunum Hafnarfjarðarbæjar eru:

- Sérstök jafnréttis- og mannréttindastefna er í gildi fyrir bæinn í heild sem er leiðbeinandi fyrir allt jafnréttisstarf í stofnunum bæjarins. Sjá hér: <https://www.hafnarfjordur.is/media/stefnur-og-reglur/HFJ-Jafnréttisstefna2017-net.pdf>
- Við auglýsingar á störfum hjá bænum skal láta getið að þau standa opin bæði konum og körlum.
- Laun starfsmanna skulu vera jöfn eftir kynjum fyrir sömu störf eða jafnverðmæt störf.
- Ofbeldi er ekki liðið á starfsstöðvum Hafnarfjarðarbæjar og tekið skal á öllu ofbeldi með viðeigandi aðgerðum.
- Forstöðmaður hversrar stofnunar hjá bænum ber stjórnarsýslulega ábyrgð á framkvæmd jafnréttisstefnu bæjarins í hans stofnun í samræmi við opinbert regluverk.

Fræðsluþjónusta Hafnarfjarðar:

Áherslupættir stefnumótunar varðandi jafnrétti og jafnréttisáætlanir innan fræðsluþjónustunnar eru:

- Jöfn tækifæri séu til símenntunar og starfsþjálfunar eftir kynjum fyrir starfsfólk fræðsluþjónustunnar.
- Skólastarfsemi sé kynjagreind og tölvulegum upplýsingum um slíkt sé haldin opinber.
- Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar vinnur að jafnréttisverkefnum sem bæði snúa að starfsfólki hennar sjálfar og starfsfólki allra stofnana fræðsluþjónustunnar.
- Í starfsáætlun fræðsluþjónustu Hafnarfjarðar skulu árlega vera skilgreind verkefni á sviði jafnréttismála til að sinna.

Skóli:

Áherslupættir stefnumótunar skólans varðandi jafnrétti eru:

- Að ráða starfsfólk til starfa á grundvelli jafnréttis laga.
- Að mismuna ekki starfsfólki skóla eftir kyni, uppruna, efnahag, tungumáli, trúarbrögðum, fötlun, kynhneigð og aldri; með tilliti til gæða sem úthlutað er í skólastarfi.
- Að vinna gegn ofbeldi og að forvörnum á sviði jafnréttis.
- Að við ráðningu nýrra starfsmanna sé sérstaklega skimað gagnvart þáttum sem gætu bent til ofbeldishneigðar gagnvart börnum og barnagirndar (sbr. 11. grein laga um grunnskóla (2008)).
- Við gerð jafnréttisáætlana taki starfsfólk skóla virkan þátt í gerð þeirra og ábyrgð á fræðsluþætti þeirra í samræmi við lög.
- Jafnréttisáætlanir skóla skulu staðfestar í skólaráði líkt og aðrar áætlanir í starfsáætlun skóla.

3.2. Markmið

Hér er skilgreind stefnumörkun stofnunar um markmið jafnréttisverkefna innan hennar.

Meginmarkmið skóla:

Jafnréttisvinna í skólanum hefur að meginmarkmiði (til langs tíma):

- Að allir einstaklingar sem í skóla starfa njóti jafnréttis í daglegu skólastarfi.
- Að nemendur og starfsfólk rækta með sér viðsýni, umburðarlyndi og virðingu fyrir fjölbreytileika mannlífsins.
- Að jafnrétti nái til allra einstaklinga óháð kyni, uppruna, efnahag, tungumáli, trúarbrögðum, fötlun, kynhneigð eða aldri.
- Að jafnréttisfræðsla sé í gangi allan grunnskólann og birt í skólanámskrá.
- Að námsefni og sérhver námsgögn mismuni ekki kynjum, vinni gegn fordómum og hafi jafnan rétt allra nemenda(hópa) að leiðarljósi.
- Að kennsluhættir taki mið af fjölmenningsamfélagi og margbreytilegum nemendahópi.
- Að náms- og starfsfræðsla leggi áherslu á að kynna fyrir báðum kynjum störf sem gjarnan er litið á sem hefðbundin kvenna- og karlastörf.

Starfsmarkmið skóla

Starfsmarkmið skóla og áherslur í framfylgd lagaákvæða um jafnrétti á vinnustöðum og skólum

Atriði og þættir í starfsemi skólans sem eiga að tryggja framfylgd eftirfarandi lagaákvæða:

19. gr. Launajafnrétti.

- a. Starfsfólki er ekki mismunað í launum eftir kynjum.
- b. Konum og körlum stendur jafnt til boða möguleg yfirvinna og aðrar sértekjur eftir því sem við á.

20. gr. Laus störf, starfsþjálfun, endurmenntun og símenntun.

- c. Laus störf í skólanum standa jafnt konum og körlum til boða.
- d. Öll störf í skóla eru auglýst í samræmi við lög og reglur bæjarins.
- e. Öll símenntun á vegum skóla stendur jafnt konum sem körlum til boða, í samræmi við verkefni innan skóla.
- f. Allir starfsmenn, óháð kyni, geta sótt sér sí-/endurmenntun í samræmi við kjarasamninga og aðstæður skólanna.

21. gr. Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs.

- g. Unnið er í samræmi við ákvæði kjarasamninga, s.s. um frítökurétt vegna veikinda barna.
- h. Kennarar hafa möguleika á að vinna hluta vinnu sinnar (þ.e. utan vinnutímaramma) eftir eigin hentugleika og fjölskylduaðstæðum.

22. gr. Kynbundið ofbeldi, kynbundin áreitni og kynferðisleg áreitni.

- i. Stefna skóla og regla er að allir starfsmenn, nemar í starfsþjálfun og nemendur skóla skulu vera verndaðir gegn kynferðisbundnu ofbeldi, kynbundinni og kynferðislegri áreitni og að sérhver sem það brýtur gagnvart þeim sæti ábyrgð um slík brot.
- j. Starfsmenn skóla eru skuldbundnir að tilkynna kynferðislega/kynbundna áreitni, sem þeir verða varir við í starfi, hvort sem það er gagnvart samstarfsaðilum eða börnum, til yfirmanns.
- k. Allar tilkynningar um ofbeldi eru rannsakaðar í samræmi við lög.
- l. Allar tilkynningar um ofbeldi gegn nemendum eru tilkynntar til barnaverndar Hafnarfjarðar.
- m. Starfsfólk skóla er frætt um viðbrögð gegn kynferðislegu ofbeldi gegn börnum.
- n. Standi starfsmaður að ofbeldi, þ.m.t. kynbundnu ofbeldi eða áreitni eða kynferðislega áreitni, fær áminningu og/eða brottrekstur í samræmi við starfshætti opinberrar stjórnslu og regluverk þar um.
- o. Í öllu skólastarfi er miðað við það að starfsumhverfið sé þannig að tækifæri til áreitni séu takmörkuð og unnið sé þannig gegn kjöraðstæðum til áreitni svo áhætta sé í lágmarki.
- p. Við ráðningaferli í skólann er skimað gegn kynferðislegu ofbeldi gegn börnum, sóttar upplýsingar í sakaskrá og eftirfylgni í kjölfar ráðninga.
- q. Skólinn hefur stefnu varðandi snertingu starfsmanna og nemenda í skóla.
- r. Hver nýr starfsmaður fái fræðslu um forvarnir kynbundins/kynferðislegs ofbeldis og áreitni á hverju skólaári þar sem kynnt er stefna og áherslur skólans og Hafnarfjarðarbæjar um viðbrögð gegn áreitni.

23. gr. Menntun og skólustarf.

- a. Námsferni sem notað er í skólustarfinu mismuni ekki kynjum, þ.e. sýni ekki kynbundnar staðalmyndir sem ætla kynjunum ólík hlutverk í lífi og starfi (nema sem sýnikennsla um mismunun).
- b. Námsráðgjöf stendur öllum nemendum jafnt til boða.
- c. Öll kynning/fræðsla á náms- og starfsvali í skólanum miðar að því að brjóta upp hefðbundnar staðalmyndir kynjanna sem skilgreina störf sem karla- eða kvennastörf.

- d. Starfsfólk fær reglulega fræðslu um jafnrétti og jafnréttiskennslu (síðast skólaárið 2012-2013).
- e. Jafnréttisfræðsla er skilgreind sem sérstök námsgrein í skólanámskrá skólans (jafnrétti og lífsleikni) með sérstökum námsverkefnum í gegnum allan grunnskólann (í samræmi við aðalnámskrá).
- f. Allir starfsmenn skóla er skyldugir að vinna í samræmi við jafnréttislög og í daglegu starfi vera fyrirmynd nemenda hvað jafnrétti varðar.

Nánar um hvernig skólinn vinnur að því að koma í veg fyrir að nemendur skóla verði fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni áreitni eða kynferðislegri áreitni í samræmi við 22. gr. laga.

1. Fræðsla.

Allir starfsmenn skóla fara á sérstakt hálf dagsnámskeið, nú námskeiðið Verndarar barna, á vegum Blátt áfram, til að efla hæfni sína í að mæta mögulegum aðstæðum um kynferðislegt og kynbundið ofbeldi gagnvart nemendum skólans.

2. Verklag:

Skólinn hefur aðgang að sérstökum verklagsreglum í handbók um forvarnir fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar. Einn kafli er helgaður forvörnum ofbeldi og þar undir sérstaklega kynferðislegs áreitnis og ofbeldis gagnvart börnum, hvort sem það gerist í skóla (af samnemendum eða starfsfólki) eða utan skóla. Sjá hluta þess hér áfram.

Leiðbeiningar um stefnu og verklag er varða varnir gegn kynferðislegu ofbeldi í grunnskólum Hafnarfjarðar

Meðfylgjandi þættir eru mikilvægir til að fyrirbyggja að ráðnir séu starfsmenn sem sækjast eftir starfi í grunnskólum Hafnarfjarðar sökum þess að þeir leita í návist barna af kynferðislegum ástæðum umfram annað. Sömuleiðis til að skólar geti brugðist við upplýsingum um kynferðislegt ofbeldi gagnvart skjólstaðingum sínum í skólum og geti veitt þeim aðstoð og stuðning eins og við á. Þessir þættir eru liðir í forvörnum skóla gagnvart kynferðislegu ofbeldi þar sem stefna skóla birtist í sex þáttum:

1. Lágmrörkun áhættu
2. Bakgrunnsathuganir og eftirfylgni gagnvart starfsfólki
3. Stefna varðandi snertingu fullorðinna og barna
4. Þjálfun starfsfólks til vitundar gagnvart kynferðislegu ofbeldi
5. Skýrir verkferlar séu um tilkynningar gruns á kynferðislegt ofbeldi.

1. Lágmrörkun áhættu

Grunnþáttur í öllum forvörnum er að fyrirbyggja sem mest aðstæður sem geta valdið áhættu. Varðandi kynferðislegt ofbeldi er sérstaklega mikilvægt að vinna gegn því að „kjöraðstæður“ skapist fyrir barnaníðing (þann sem beitir barn ofbeldi, kynferðislegu ofbeldi). Aðstæður sem lágmarka slíkt eru m.a.:

- a. Að setja skóla opinbera stefnu sem afneitar kynferðislegu ofbeldi.
- b. Að taka málefni kynferðislegs ofbeldis inn í ráðningamál skóla (sjá hér aftar).
- c. Forðast skal að eitt barn sé í lokuðu rými með einum starfsmanni heldur stuðla að því að starfsrými séu eins opin og kostur er (t.d. með því að starfa sem mest í opnum rýmum, hafa opnar dyr, glerveggi o.þ.h.).
- d. Að fylgjast með vefnotkun nemenda í skóla.
- e. Að hafa skýr vinnubrögð við tilkynningum um kynferðislegt ofbeldi, þ.e. skýr skilaboð til barnaníðinga.
- f. Að öllum starfsmönnum sé ljóst að stjórnendur geti birst fyrirvaralaust í öllum starfsrymum meðan starfsemi fer fram.
- g. Fræðsla og þjálfun fari fram meðal starfsfólks um kynferðislegt ofbeldi og varnir gegn því, t.d. þekking á viðfangsefni, kynning á stefnu skóla, leiðbeiningar um samskipti og snertingar.
- h. Fræðsla og opin umræða fari fram meðal barna um kynferðislegt ofbeldi. Reyna að vinna traust nemenda svo þau segi frá ef þau verða fyrir ofbeldi.

2. Bakgrunnsathugun og eftirfylgni gagnvart starfsfólki

Grunnur að forvörnum gagnvart kynferðislegu ofbeldi gagnvart börnum hefst í ráðningarferli starfsmanns og er til staðar eftir að hann hefur hafið störf. Þessi atriði mætti afmarka sem:

- a. Skimun í starfsmannaumsóknum:
  1. Skilgreina upplýsingaþörf sína í starfsmannaumsóknum.
  2. Fá vitneskju um áhuga á starfi umsækjenda í skriflegum starfsmannaumsóknum.
  3. Meðmælendur í umsókn þekki til viðkomandi í störfum með börnum/unglingum.
  4. Viðhafa bakgrunnsskoðun á umsækjanda samhliða ráðningarferli.
- b. Skimun í starfsmannaviðtölum:
  1. Spyrja nánar út í áhuga á að vinna með börnum.
  2. Krefjast sakavottorðs umsækjanda fyrir ráðningu og fá leyfi til að skoða sakaskrá viðkomandi (hafni viðkomandi slíku má líta á slíkt sem viðvörumerki). Áhættumatsform kynferðisofbeldis notað gagnvart umsækjendum í viðtölum.
  3. Benda á að ráðningarsamningar feli í sér undirritun gegn ofbeldi í starfi.
- c. Skimun í störfum starfsmanna:
  1. Starfsmaður upplýstur um stefnu, verklagsreglur og leiðbeiningar gagnvart ofbeldi í skólastarfi og siðareglum starfsmanna.
  2. Eftirlit/eftirfylgni með nýjum starfsmönnum.
  3. Viðbrögð séu viðhöfð gagnvart „undarlegu“ atferli, t.d. í starfsmannasamtölum.

3. Stefna varðandi snertingu fullorðinna og barna

Snerting barna og fullorðinna er eðlilegur þáttur í proskaferli barns og það gæti sömuleiðis átt við um samstarf starfsfólks skóla og nemenda, ekki síst gagnvart yngri nemendum. Það breytir því þó ekki að sum snerting starfsfólks gagnvart nemendum getur verið óviðeigandi. Það verður að höfða til dómgreindar starfsmanna gagnvart því að meta hvaða líkamleg snerting við nemendur í skóla sé viðeigandi og hver ekki. Stjórnendur skóla eru einnig ábyrgir fyrir því að kynna starfsfólki stefnu skóla og þessar leiðbeiningar.

Eftirfarandi þættir gætu verið leiðsögn til að leiðbeina starfsfólki skóla um viðeigandi snertingu við nemendur:

- a. Hafðu í huga að snerting gagnvart nemanda ætti ætíð að vera á grundvelli þess að barn hefur þörf fyrir snertingu en EKKI starfsmaður. Sækist starfsmaður eftir líkamlegri snertingu við börn gæti slíkt bent til óeðlilegrar hegðunar starfsmanns.
- b. Líkamleg snerting starfsmanns gagnvart nemanda ætti að miðast við það að vera eingöngu við höfuð og niður á axlir og faðmlög í sumum tilvikum. Snerting á öðrum stöðum gæti bent til óeðlilegrar snertibarfar starfsmanns.
- c. Starfsmanni ber að forðast að setja upp samskipti við börn sem miða að óþarfa líkamlegri snertingu starfsmanna og barna, jafnvel þótt slíkt sé sett upp sem „leikur“.
- d. Starfsmanni ber að forðast að búa til aðstæður sem krefjast líkamslegrar snertingar þar sem einn starfsmaður og einn nemandi eru saman og einir um frásagnir þess.
- e. Í meginatriðum verður að treysta á fagfólk í skólum að þekkja mörk eðlilegra og óeðlilegra samskipta við nemendur og þær aðstæður sem eðlilegt er að bjóða upp á í skólastarfi.

4. Þjálfun starfsfólks til vitundar gagnvart kynferðislegu ofbeldi

Starfsfólk grunnskóla Hafnarfjarðar er skylt að sækja sér fræðslu í starfi um kynferðislegt ofbeldi ef skólar skipuleggja slíka fræðslu á starfstíma starfsmanns. Hafnarfjarðarbær er í samstarfi við **Blátt áfram** um að fræða starfsfólk skóla um forvarnir kynferðislegs ofbeldis með námskeiðinu Verndarar barna. Stefnt er að því að nýir starfsmenn í skólakerfinu í Hafnarfirði fái umrædda fræðslu og slíkt sé skipulagt af Skrifstofu fræðslu- og frístundáþjónustunnar sem hluti símenntunar starfsfólks í grunnskólum Hafnarfjarðar á hverju ári.

5. Skýrir verkferlar séu um tilkynningar gruns á kynferðislegu ofbeldi

Ákvæði um tilkynningaskyldu er að finna í IV. kafla barnaverndarlaga nr. 80/2002 (16. - 18. grein) og einnig í III. kafla reglugerðar nr. 56/2004 um málsmeðferð hjá barnaverndarnefnd.

a. Nafnleynd og þagnarskylda:

Nafnleynd er haldin um þann sem tilkynnir kynferðisbrot (skv. ákvæði um nafnleynd tilkynnenda í 19. gr.) Starfsmönnum ber við störf sín að gæta fyllstu hlutlægni, vanda störf sín og gæta faglegra vinnubragða. Starfsmenn skulu sjá til þess að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvarðanir eru teknar. Starfsmenn skulu sýna börnum, foreldrum og öðrum sem tengjast barnaverndarmáli fyllstu nærgætni, þegar þeir kanna og fara með mál.

Starfsmönnum ber að gæta fyllsta trúnaðar og mega ekki skýra óviðkomandi mönnum frá því sem þeir verða vísir í starfa sínum um einkamál manna og heimilisháttum (þagnarskyldan).

b. Móttaka tilkynninga:

Upplýsingar um kynferðislegt ofbeldi sem starfsmaður skóla hefur grun um skal hann tilkynna strax til skólastjórnenda. Skólastjórnandi metur hvort tilkynningu skuli strax tilkynna barnavernd þar sem um staðfestan grun er að ræða sem getur ekki beðið tilkynningar eða vísa máli til nemendaverndarráðs. Allur grunur um kynferðislegt ofbeldi skal tilkynna til nemendaverndarráðs skóla með viðkomandi tilvísunareyðublaði. Nemendaverndarráð tekur afstöðu til tilkynningar og vísar til barnaverndarnefndar bæjarins. Þegar starfsmenn barnaverndar taka við tilkynningu þarf að gæta þess að ræða nafnleyndar-ákvæði þegar tilkynnt er skv. 16. grein. Starfsmaður barnaverndar þarf að fá sem gleggstar upplýsingar um barnið; nafn, heimilisfang, tengsl tilkynnanda við barnið og tilefni tilkynningarinnar. Eftir það er mál á ábyrgð barnaverndar og komið úr höndum skóla. Dæmi um slíkt gæti jafnvel verið tilvísun í Barnahús eða lögreglurannsókn á broti, ekki síst grunur tengist starfsmanni skóla. Dæmi um form tilkynningar til barnaverndar vegna gruns um kynferðislegt ofbeldi gagnvart nemanda er að finna hér aftar.

c. Bráðaatvik vegna kynferðislegs ofbeldis: Læknisskoðun.

Ef starfsmaður skóla metur að nemandi þurfi á bráðaskoðun læknis að halda skal hann vísa slíku til skólastjóra. Tilefni slíks er að áverkar séu á barni sem gefa til kynna rökstuddan grun um að barn hafi nýlega orðið fyrir alvarlegu kynferðisofbeldi og ber að fá læknisskoðun svo fljótt sem auðið er. Slíkt skal unnið í samstarfi við barnaverndaryfirvöld bæjarins sem taka endanlega ákvörðun um bráðaskoðunina.

3.3. Staða og mat – verkefnastaða frá liðnu starfsári

Unnið var samkvæmt starfsmarkmiðum skóla um jafnrétti á vinnustöðum eins og þau eru skilgreind í jafnréttisáætlun.

A HLUTI – ALLAR STOFNANIR

Almenn jafnréttisverkefni í samræmi við opinberar skyldur

Hér skulu tilgreind öll jafnréttisverkefni sem stofnun/skóli stefnir að á viðkomandi starfsári, hvort sem það snýr að stjórnsýslu, daglegum samskiptum starfsmanna eða fræðslustarfsemi fyrir starfsmenn (A-hluti) en ef um skólastofnun er að ræða þá bætast sömuleiðis við jafnréttisskyldur sem snúa að uppfræðslu nemenda og starfshætti skóla til jafnréttis í samskiptum við nemendur og nemenda innbyrðis (B-hluti).

Varðandi fjármögnun einstakra verkefna er slíkt verkefni á borði hvers stjórnanda. Skyldur til að sinna jafnréttisverkefnum eru óháð sérstökum fjárveitingum og því hluti starfsskyldna þeirra. Séu einstök jafnréttisverkefni það ítarleg að þau krefjist sérstakra fjármuna er aðeins farið í þau að stofnun/skóla takist að útvega fjármagn í þau sjálfur, t.d. úr (skóla)þróunarsjóðum (Sprotasjóður), sjóðum ESB og EFTA eða öðrum sjóðum sem íslenskir skólar hafa aðgang að.

Verkefnaskrá – áætlun um jafnréttisverkefni lýst á einfaldan og skýran hátt

i: Verkefni sem falla undir 19. grein jafnréttislaga

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
Að konur og karlar fái sömu laun og njóti sömu kjara fyrir sömu og jafnverðmæt störf.	Árleg greining á launum starfsmanna með áherslu á jafnan rétt kynjanna. Leiðrétta óútskýrðan launamun komi hann fram.	Skólastjóri ásamt launafulltrúa bæjarins.	Lokið í október hvert ár.

ii: Verkefni sem falla undir 20. grein jafnréttis laga

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
<p>Laus störf standi bæði konum og körlum til boða.</p> <p>Jafna kynjahlutfallið í starfsmannahópnum.</p> <p>Konur og karlar sem vinna sambærileg störf skulu hafa jafnan aðgang að starfsþjálfun og endurmenntun.</p> <p>Efla kynjafræðisþekkingu starfsfólks.</p>	<p>Samantekt á kynjahlutföllum í öllum starfshópum og skólastjórnendur gæti jafnréttis við ráðningu í laus störf. Ef verulega hallar á annað kynið skal það haft í huga þegar störf eru auglýst og í þau ráðið. Gæta þess að hvetja bæði kynin til að sækja um stöður sem losna innan skólans.</p> <p>Skólastjórnendur hvetja starfsfólk til að sækja sér endurmenntunar og bjóða upp á fræðslu innan skólans.</p>	Skólastjóri/ skólastjórnendur	<p>Við ráðningar í stöður innan skólans.</p> <p>Í árlegum starfsmannasamtölum er farið yfir endurmenntun starfsmanna.</p> <p>Fræðsla á starfsdögum.</p>

iii: Verkefni sem falla undir 21. grein jafnréttis laga

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
Starfsfólki sé gert kleift að samræma starfsskyldur sínar og ábyrgð gagnvart fjölskyldu.	Kynna stefnu skólans hvað varðar samhæfingu fjölskyldu- og atvinnulífs, vinnutíma, réttindi og skyldur gagnvart vinnustaðnum	Skólastjórnendur	Í upphafi hvers skólaárs.

iv: Verkefni sem falla undir 22. grein jafnréttis laga

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
Koma í veg fyrir að starfsfólk verði fyrir kynbundnu ofbeldi, kynbundinni eða kynferðislegri áreitni á vinnustaðnum.	Fræðsla um einelti, kynbundið ofbeldi og kynferðislegt áreitni og kynna vinnureglur um hvernig skuli bregðast við ef slíkt kemur upp, m.a. upplýsingar úr þessari áætlun og verklagið sem henni tengist.	Skólastjórnendur Eineltisteymi Áfallateymi	Kynning í upphafi skólaárs.

Sérstök handbók fyrir stjórnendur grunnskóla um viðfangsefni sem tengjast kynbundinni og kynferðislegri áreitni er í mótun á Skólaskrifstofu Hafnarfjarðar (tilraunaútgáfa frá 2012), forvarnaviðmið fyrir grunnskóla,

aðallega gagnvart nemendum en þó gagnvart starfsmönnum að hluta. Hún á að nýtast til stuðnings við að sinna málefnum jafnréttis og mannréttinda, gegn ofbeldi, mismunun og fordómum, og þá einnig til að meta nauðsyn einstakra verkefna á þessu sviði.

B HLUTI – SKÓLASTOFNANIR SÉRSTAKLEGA

Verkefni á sviði jafnréttisuppeldis í samræmi við hlutverk skóla

Gert er ráð fyrir að framkvæmd fræðsluverkefna gagnvart nemendum sem snúa að jafnrétti séu útfærð í skólanámskrá hverju sinni (í viðeigandi árgöngum og eftir því sem við á, sérstaklega þegar áherslur eru ólíkar eftir árgöngum) þótt í meginatriðum eigi að skýra frá sérstökum verkefnum skólans hér (tímabundnar áherslur um áherslur sem skulu ganga gegnum allan skólann). Jafnréttisfræðsla skv. aðalnámskrá leik- og grunnskóla skal útfærast í skólanámskrá hvers skóla. Fræðsluverkefni sem snúa að starfsfólki skóla eru tilnefnd í símenntunaráætlun skólans.

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
Nemendur fái fræðslu um jafnréttismál.	Fræðsla um mannréttindi. Allt starfsfólk skólans sé meðvitað um að fræða nemendur um jafnan rétt fólks.	Allt starfsfólk	Allt skólaárið.
Að búa bæði kynin undir jafna þátttöku í samfélaginu, svo sem í fjölskyldu- og atvinnulífi.	Hver árgangur skilgreini og kynni hvernig nálgast eigi viðfangsefnið á skólaárinu. Kennarar skilgreina áætlanir í skólanámskrá þar sem tilgreint er hvaða jafnréttismarkmiðum er unnið að í hverjum árgangi.	Kennarar ásamt námsráðgjöfum.	
Að kennslu- og námsgögn mismuni ekki kynjunum.	Kennsluáðferðir og námsgögn verði skoðuð út frá sjónarmiði almennra mannréttinda.	Kennarar Skólastjórnendur	
Í námsráðgjöf og starfsfræðslu fái strákar og stelpur fræðslu og ráðgjöf í tengslum við sömu störf.	Bekkjarfundir þar sem allir nemendur fá tækifæri til að tjá sig. Könnun á líðan lögð fyrir nemendum, bregðast við ef finnst marktækur munur á líðan kynjanna.	Kennarar Skólastjórnendur Námsráðgjafi	
Kynjasambættingar skal gætt við alla stefnumótun og áætlanagerð í skólastarfinu	Nám- og starfsfræðsla skal vera til staðar í öllum árgöngum og áhersla lögð á að búa þá undir jafna þátttöku í fjölskyldu- og atvinnulífi.	Námsráðgjafi	

Samantekt jafnréttisáætlunar síðasta starfsárs í heild sinni (2022-2023)

Framkvæmd jafnréttisáætlunar gekk vel þennan veturinn. Verkefni á sviði A og B hluta voru unnin en þau eru listuð upp í endurmenntunaráætlun skólans og í skólanámskrárhlyta sem snýr að námi og kennslu.

4. Aðgerðaáætlun jafnréttis

Hér skulu tilgreind öll jafnréttisverkefni sem skólinn stefnir að á viðkomandi starfsári, hvort sem það snýr að stjórnslu, daglegum samskiptum starfsmanna eða fræðslustarfsemi fyrir starfsmenn (A-hluti). Ef um skólafundun er að ræða þá bætast sömuleiðis við jafnréttisskyldur sem snúa að uppfræðslu nemenda og starfshætti skóla til jafnréttis í samskiptum við nemendur og nemenda innbyrðis (B-hluti).

Varðandi fjármögnun einstakra verkefna er slíkt verkefni á borði hvers stjórnanda. Skyldur til að sinna jafnréttisverkefnum eru óháð sérstökum fjárveitingum og því hluti starfsskyldna þeirra. Séu einstök jafnréttisverkefni það ítarleg að þau krefjist sérstakra fjármuna er aðeins farið í þau ef skóla tekst að útvega fjármagn í þau sjálfur, t.d. úr (skóla)þróunarsjóðum (Sprotasjóður), sjóðum ESB og EFTA eða öðrum sjóðum sem íslenskir skólar hafa aðgang að.

Verkefnaskrá – áætlun um jafnréttisverkefni lýst á einfaldan og skýran hátt

A HLUTI – ALLAR STOFNANIR

Almenn jafnréttisverkefni í samræmi við opinberar skyldur

A1.a Verkefni á sviði launajafnréttis

Heiti	I. Tryggja launajafnrétti á vinnustaðnum samanber jafnlaunavottun Hafnarfjarðarbæjar.										
Inntak verkefnis	Stjórnendur tryggi launajafnrétti í Hraunvallaskóla og jafnt aðgengi kynjanna að helstu verkefnum innan skólans.										
Markmið, áherslur og viðfangs-efni og verkáætlun	i. Markmið verkefnis Að tryggja launajafnrétti í Hraunvallaskóla. ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram Jöfn laun kynjanna, sérstök áhersla þegar launaáætlun er unnin í upphafi skólaárs. iii. Verkáætlun (útfærð eftir mánuðum hér neðar)										
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Vinnufram- lag											

A2.a Verkefni sem tengjast starfsráðningum, starfsþjálfun og endur- og símenntun

Athugið að verkefni sem snúa að símenntun í skóla, almennt séð, eru hluti símenntunaráætlunar skóla og ekki hluti jafnréttisáætlunar NEMA að símenntunarverkefni tengist jafnframt jafnrétti starfsmanna stofnunar og þá skal það bæði skráð hér og í símenntunaráætlun (framsetning samt ólík) skóla.

Heiti	Þátttaka í fræðslunni „Verndarar barna“.										
Inntak verkefnis	Allir nýir starfsmenn fái fræðsluna „Verndarar barna“.										
Markmið, áherslur og viðfangs-efni og verkáætlun	i. Markmið verkefnis Að allir starfsmenn skóla geti tekist á við tilkynningar og viðbrögð við kynferðislegu ofbeldi gagnvart börnum. ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram Að auka hæfni. iii. Verkáætlun (útfærð eftir mánuðum hér neðar)										
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Vinnufram- lag											

A3.a Verkefni á sviði kynbundins ofbeldis, kynbundinnar áreitni og kynferðislegrar áreitni

Heiti	I. Kynferðisleg og kynbundið ofbeldi og áreitni á vinnustað.										
Inntak verkefnis	Allir starfsmenn fái reglulega fræðslu um málefnið. Forvarnateymi gegn kynferðislegu og kynbundnu ofbeldi og áreitni stofnað og starfsáætlun unnin.										
Markmið, áherslur og viðfangsefni verkáætlun	i. Markmið verkefnis Að koma sem mest í veg fyrir áreitni og ofbeldi á vinnustöðum, ekki síst sem snýr að kynbundnum þáttum. ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram Að draga úr og/eða koma í veg fyrir ofbeldi á vinnustöðum. iii. Verkáætlun (útfærð eftir mánuðum hér neðar) Námskeið í Hraunvallaskóla										
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Vinnufram- lag											

B HLUTI – SKÓLASTOFNANIR EINGÖNGU

Verkefni á sviði jafnréttisuppeldis í samræmi við hlutverk skóla

BI.b Verkefni á sviði samhæfingar fjölskyldu- og atvinnulífs

Heiti	I. Sveigjanlegur vinnutími tvo vinnudaga vikunnar.										
Inntak verkefnis	Kennarar hafa möguleika á sveigjanlegum vinnutíma 4 daga vikunnar, þ.e. að ljúka hluta vinnunar heima fyrir eða annars staðar.										
Markmið, áherslur og viðfangsefni og verkáætlun	i. Markmið verkefnis Minnka bindingu á vinnustað og auka sveigjanleika. ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram Betri starfsandi, meiri vinnugleði og meira vinnuframlag. iii. Verkáætlun (útfærð eftir mánuðum hér neðar)										
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Vinnufram- lag											

B2.b Fræðsluverkefni í skóla

Heiti	I. Heilsueflandi grunnskóli										
Inntak verkefnis	Stuðlar að góðri heilsu og líðan nemenda og starfsfólks skólans.										
Markmið, áherslur og viðfangsefni og verkáætlun	i. Markmið verkefnis Örvar til þátttöku og ábyrgðar með virðingu fyrir lýðræðislegum vinnubrögðum og mannréttindum. ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram Velliðan starfsfólks og nemenda, hreyfing og virkni. iii. Verkáætlun (útfærð eftir mánuðum hér neðar)										
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Vinnufram- lag											

B3.3 Jafnréttisverkefni á sviði námsgagnanotkunar, náms- og starfsþjálfunar og ráðgjafar í skól

Heiti	I. Ritföng										
Inntak verkefnis	Ókeypis ritföng fyrir alla nemendur Hraunvallaskóla.										

Markmið, áherslur og viðfangsefni og verkáætlun	i. Markmið verkefnis: Að allir nemendur hafi jafnan aðgang að ritföngum. ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram: Að allir upplifi sig jafnréttáa. iii. Verkáætlun (útfærð eftir mánuðum hér neðar):										
	<i>Mánuður</i>	<i>ágúst</i>	<i>sept.</i>	<i>okt.</i>	<i>nóv.</i>	<i>des.</i>	<i>jan.</i>	<i>feb.</i>	<i>mars</i>	<i>apríl</i>	<i>maí</i>
<i>Vinnuframlag</i>											

83. Mats-, símenntunar-, umbóta- og þróunaráætlun

Form fyrir mats-, símenntunar-, umbóta- og þróunaráætlun fyrir grunnskóla í Hafnarfirði er unnið á grundvelli aðalnámskrár grunnskóla (2011) um verkefni skóla og eru meðal annars þessi:

- Símenntun starfsmanna getur verið aflvaki slíkrar þekkingar sem á rætur í fræðilegri framvindu og rannsóknum. Stefna skóla og símenntunaráætlanir fyrir skólann í heild eða einstaka starfsmenn þurfa að vera í samræmi við umbótaáætlanir og styðja við þær (64).
- Í skólanámskrá skal gera grein fyrir áherslum og áætlunum um innra mat (bls. 61).
- Skólanefnd skal í umboði sveitarstjórnar hafa eftirlit með því að skólastarf í grunnskólum samræmist grunnskólalögum, reglugerðum og aðalnámskrá grunnskóla. Þetta á bæði við um þá skóla sem reknir eru af sveitarfélaginu og þá sem reknir eru af öðrum aðilum. Skólanefnd ber ábyrgð á að skólastarf sé metið með hliðsjón af aðstæðum og sérstöðu hvers skóla. Við matið má styðjast við margs konar upplýsingar. Þar má t.d. benda á upplýsingar um innra mat, mat á skólanámskrá og starfsáætlun skóla, framkvæmd skólastefnu sveitarfélagsins, tölulegar upplýsingar og önnur gögn eftir því sem við á. (bls. 61)
- Samstarf og samhæfing eru lykilatriði í farsælu þróunarstarfi á sviði skólamála. Yfirvöld menntamála, sveitarstjórnir, sérfræðiþjónusta, skólastjórnendur og kennarar bera sameiginlega ábyrgð á því að skólastarf sé í stöðugri endurskoðun og umbótaviðleitni einkenni störf þeirra sem þar deila ábyrgð. Skólaþróun er skipuleg, markviss og stöðug viðleitni til umbóta í skólum. Öll skólaþróun hefur hag barna að leiðarljósi. (bls. 63)
- Innra mati skóla er ætlað að stuðla að umbótum. Innra mat dregur fram styrkleika og veikleika og á þeim grunni er unnt að forgangsraða þeim verkefnum sem brýnt er að unnið sé að. Niðurstöður innra mats geta einnig verið hvati að þróunarstarfi í skólum. (bls. 64)
- Ný þekking er önnur uppspretta þróunarstafs. Símenntun starfsmanna getur verið aflvaki slíkrar þekkingar sem á rætur í fræðilegri framvindu og rannsóknum. Stefna skóla og símenntunaráætlanir fyrir skólann í heild eða einstaka starfsmenn þurfa að vera í samræmi við umbótaáætlanir og styðja við þær. (bls. 64)
- Í skólanámskrá skal m.a. birta upplýsingar um... innra mat á árangri og gæðum, ... áætlanir um umbætur og þróunarstarf. (bls. 66)
- Í starfsáætlun skal m.a. birta upplýsingar um: ...símenntunaráætlun, ...viðfangsefni innra mats. (bls. 67)

Meginmarkmið mats-, símenntunar-, umbóta- og þróunaráætlun hjá grunnskólum Hafnarfjarðar er að vinna að því að bæta hæfni skóla/stofnana til að sinna verkefnum sínum í samræmi við opinbert regluverk (lög, reglugerðir, reglur og önnur fyrirmæli), styrkja staðbundið skipulag og vinna að góðri aðlögun stofnunar að stöðugt breyttum þjóðfélagsaðstæðum – eins og sérstaklega er kveðið á um í aðalnámskrá. Viðfangsefnið er að sinna stöðugri skólaþróun og fara fram með umbótaverkefni á grunni upplýsingasöfnunar um skólastarfið (innra mat). Í Hafnarfirði birtast aðrar áætlanir en áætlanir um nám og kennslu í starfsáætlun en ekki í skólanámskrá.

Það var niðurstaða langrar samræðu að sameina ætti og þyrfti mat innra skóla, símenntun, umbætur og þróunarstarf í eina áætlun sökum þess hve nátengd og samhæfð þessi viðfangsefni eru í skólastarfi.

Áætlunin skiptist í meginatriðum í þrjá hluta:

1. Markmið: Stefnumótun um símenntun, umbætur, þróunarstarf og innra mat yfir í ytra mat sveitarfélags.
2. Staða: Símenntun og innra mat (innri matsskýrsla skóla 2022 til 2023).
3. Áætlun: Símenntunar- og þróunar-/umbótaverkefni í bígerð skólaárið 2023 til 2024.

I. Stefnumótun: mat, símenntun, umbóta-/þróunarstarf

I.1. Stefnumörkun um mat, símenntun, umbætur og þróunarstarf

Hafnarfjörður

Áhersluþættir stefnumótunar varðandi mats-, símenntunar-, þróunar- og umbótaáætlun í stofnunum Hafnarfjarðarbæjar eru:

- Að veita íbúum góða þjónustu og að nýbreytnistarf og umbætur verði mikilvæg verkefni í starfsemi þeirra til að bæta stöðugt þjónustuna við þá.
- Að símenntunaáætlun stofnunar er til að styðja við skyldur Hafnarfjarðarbæjar að sinna lögboðnum verkefnum sveitarfélaga og þróa þau.
- Að árleg símenntunaráætlanagerð er nauðsynleg í öllum stofnunum Hafnarfjarðarbæjar til að þær aðlagist stöðugt betur nýjum aðstæðum, kröfum og verkefnum.
- Að gerð árlegrar símenntunaráætlunar er vinnuregla hjá Hafnarfjarðarbæ til að styrkja mannauðsstjórnun í öllum stofnunum bæjarins.

Fræðsluþjónusta Hafnarfjarðar

Áhersluþættir stefnumótunar varðandi mat, símenntun, þróunar- og umbótastarf innan fræðsluþjónustunnar eru:

- Að skólaþróun sé stöðugt verkefni til umbóta sem starfsfólk skólanna ber ábyrgð á undir forystu skólastjóra og kynning þess fari fram í árlegri mats-, símenntunar-, þróunar- og umbótaáætlun.
- Að mats-, símenntunar-, þróunar- og umbótaáætlun skóla innan fræðsluþjónustunnar taki mið af skólaárinu.
- Að Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar veiti sérstakan stuðning við eftirfylgni á mats-, símenntunar-, þróunar- og umbótaáætlun skóla eftir þörfum hverju sinni.
- Að grunnskólar birti árlega mats-, símenntunar-, þróunar- og umbótaáætlun í starfsáætlun sinni.
- Að mats-, símenntunar-, þróunar- og umbótaáætlun byggji á: stefnu/markmið > stöðu (símenntarstarf og innra matsskýrsla) >áætlun.
- Að tekið sé mið af lögum og aðalnámskrá grunnskóla í matsstarfi, símenntunar-, þróunar- og umbótastarfi þar sem verkefnið er nátengt „innra mati skóla.“
- Að Skólaskrifstofan standi fyrir sameiginlegri upplýsingaöflun um skólasterfið (nú Skólapúlsinn í innra mati og Skólavogin í ytra mati) til að styðja við mats-, símenntunar-, þróunar- og umbótastarf skólanna.
- Að Skólaskrifstofan gefi skólanefnd bæjarins, nú fræðsluráði, reglulega upplýsingar um starfsemi einstakra skóla og þeirra saman.
- Að veiti Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar sérstakan stuðning við símenntun einstakra skóla skal það skráð í símenntunar- og skólaþróunaráætlun viðkomandi skólaár skólum að kostnaðarlausu. Sérstakur símenntunartími fyrir grunnskólakennara er á mánudögum frá kl. 14 til 17 sem nýta má innan ramma kjarasamninga um símenntun þeirra ef fræðsla er ekki veitt á öðrum föstum viðverutímum innan einstakra skóla. Sama á við um skólastjórnendur eftir hádegi á föstudögum.

Stefnumörkun um innra mat, símenntun, þróunar- og umbótastarf skóla, frh.:

- Skólinn:** Áherslupættir stefnumótunar skólans varðandi mats-, símenntun, þróunar- og umbótastarf eru:
- Að stuðla að umbótum sem bæta skólastarfið og efla skólaþróun; nemendum, starfsmönnum og foreldrum til heilla.
  - Að gefa upplýsingar um hverju þarf að breyta og hvað má bæta til að ná þeim markmiðum sem skólinn hefur sett sér í stefnu sinni.
  - Að skilgreina forgangsverkefni og skipuleggja aðgerðir til að koma á nauðsynlegum umbótum.
  - Að byggja ávallt á traustum upplýsingum.
  - Að mats-, þróunar- og umbótastarf sé samofið daglegu skólastarfi.
  - Að mats-, þróunar- og umbótastarf sé samstarfsmiðað og byggt á lýðræðislegum vinnubrögðum með þátttöku starfsmanna, nemenda og foreldra.

I.2 Markmið um innra mat, símenntun, umbætur og þróunarstarf

Meginmarkmið skóla:

- Innra mat, þróunar- og umbótastarf í skólanum hefur að meginmarkmiði:
- Að styðja við stefnu og áherslur Hraunvallaskóla í öllu skólastarfi þar sem unnið er eftir einkunnarorðunum vinátta, samvinna og ábyrgð.
  - Að styrkja læsi og efla áhuga nemenda á lestri.
  - Að efla teymisvinnu og samvinnu fagfólks í opnum skóla.
  - Að efla og auka samstarf heimilis og skóla m.a. með auknu upplýsingaflæði
  - Að efla og samræma námsmat og auka leiðsagnarmat.
  - Að efla færni starfsmanna til að koma til móts við alla nemendur.
  - Að styðja við grunn áherslur skólans; byrjendalæsi, SMT og jákvæðan skólabrag.
  - Að styðja við og stuðla að jákvæðu starfsumhverfi.

Starfsmarkmið skóla:

- Innra mat, þróunar- og umbótastarf í skólanum hefur eftirfarandi starfsmarkmið til næstu (3ja) ára:
- Að nemendur verði fyrir ofan meðaltal í niðurstöðum Skólapúlsins varðandi;
    - Ánægju af lestri
    - Þrautseigju, trú á eigin vinnubrögðum og trú á eigin námsgetu
    - Hollt mataræði
    - Auka jákvæða upplifun nemenda á leiðsagnarmati
    - Viðhalda jákvæðum niðurstöðu á öðrum mælingaþáttum.
  - Að starfsfólk verði fyrir ofan meðaltal í niðurstöðum Skólapúlsins/vinnustaðagreiningu varðandi;
    - Starfsánægju og starfsgleði
    - Ímynd skólans
    - Starfsskilyrði (álag, agamál og samskipti)
    - Viðhalda jákvæðum niðurstöðu á öðrum mælingaþáttum.
  - Að foreldrar verði fyrir ofan meðaltal í niðurstöðum Skólapúlsins varðandi
    - Nám og kennslu barna sinna
    - Stjórnun skólans
    - Eineltisáætlun skólans
    - Notkun á mataraskrift
    - Viðhalda jákvæðum niðurstöðu á öðrum mælingaþáttum

Frekari umfjöllun um markmið, áherslur eða leiðir í innra mati, þróunar- og umbótastarfi:

- Að nemendur séu ábyrgir, sjálfstæðir, sýni miklar framfarir og nái góðum árangri.
- Að nemendum líði vel, séu ánægðir og með sterka sjálfsmynd.
- Að nemendur búi við samvinnuáætlun og fjór umræðuvettvangur nemenda og kennara sé til staðar, með áherslu á skapandi og gagnrýna hugsun.
- Áhersla á jákvætt skólaumhverfi þar sem allir starfsmenn leggja sig fram um að mynda uppbyggileg tengsl við nemendur og sín á milli.
- Ánægt, virkt og vel upplýst foreldrasamfélag.

1.3. Matsframkvæmd - innra mat

Áherslur í innra mati taka bæði mið af áherslum sveitarfélagsins og skólans. Matið, hvort sem það er innra mat eða ytra mat sveitarfélags, miðast að því að gefa raunhæfar upplýsingar um skólastarfið. Matsstarf er í eðli sínu rannsóknarstarf, þ.e. gagnaöflun með áreiðanlegum aðferðum til að tryggja sem mestan trúverðugleika fyrir ákvarðanatöku. Á grunni upplýsinga eru fundin nauðsynleg umbótaverkefni sem styðja við þróunarverkefni í skólanum. Í aðalnámskrá er gert ráð fyrir að skólar skilgreini áherslur í innra mati.

Skólum er frjálst að haga innra mati sínu á þann hátt sem best hentar því starfi sem á sér stað í skólanum. Innra matið byggir þó á ákveðnum grundvallarviðmiðum sem koma fram í lögum um grunnskóla nr. 91/2008, gr. 36, reglugerð um mat og eftirlit í grunnskólum, nr. 658/2009, gr. 3 og aðalnámskrá grunnskóla (2011), bls. 20-21.

Viðmiðin eru að matið sé markmiðsbundið, byggir á traustum og fjölbreyttum upplýsingum, sé samstarfsmiðað og byggir á lýðræðislegum vinnubrögðum, opinbert og umbótamiðað.

Viðmið aðalnámskrár um innra mat er framfylgt með eftirfarandi leiðum:

Viðmið	Lýsing
Markmiðsbundið	Miðar að því að heildarumfang matsstarfsins sé unnið eftir ákveðnu skipulagi út frá ákveðnum markmiðum, sem bæði eru almenn og sértæk. Framsetning þessarar áætlunar er ætlað til að sýna fram á að svo sé.
Byggir á traustum og fjölbreyttum upplýsingum	Gerist með gagnaöflun þar sem reynt er að tryggja að gögnin séu traust og fjölbreytt. Í kafla 1.5 er kynnt hvernig gagnasöfnun er háttað, þ.e. hvaða aðferðir/leiðir eru notaðar til mælinga. Í öðrum kafla eru niðurstöður mælinganna á síðasta skólaári í samhengi við markmiðin.
Samstarfsmiðað og byggir á lýðræðislegum vinnubrögðum	Innra mat skóla byggir á ferli (vinnubrögðum) og inntaki (mælingum og gögnum sem lýsa viðhorfum hagsmunaaðila). Enn fremur að allir aðilar skólasamfélagsins (starfsfólk skóla, nemendur, foreldrar) taki virkan þátt í matinu, bæði með því að leggja til gögn og vinna úr þeim með það að markmiði að umbætur fylgi í kjölfarið.
Opinbert	Innra mat skóla er birt í þessari skýrslu. Matsskýrslan er hluti af starfsáætlun skólanna. Starfsáætlunin er birt á vefsíðum þeirra.
Umbótamiðað	Með hliðsjón af niðurstöðum innra mats á að skilgreina umbætur og skipuleggja þær í samvinnu við skólaráð. Í umbótaáætlun þarf að koma fram til hvaða aðgerða á að grípa og hver er ábyrgur fyrir þeim, hvenær framkvæmdar, hvernig og hvenær eigi að meta árangur að nýju.

I.4. Áherslur í innra mati skóla út í ytra mat sveitarfélags:

a. Áherslur laga, reglugerða og aðalnámskrár (úr innra í ytra mat):

- Að meta gæði skólastarfsins sem tækifæri til reglulegra umbóta.
- Að innra mat skóla sé samofið daglegu starfi.
- Að mælingar byggji á traustum upplýsingum.
- Að sveitarfélag sé virkt í mati á starfi grunnskólanna.

b. Áherslur sveitarfélagsins (úr innra í ytra mat):

- Að leggja mat á skólanámskrár og starfsáætlanir skóla svo þær uppfylli viðmið aðalnámskrár um gæði.
- Að fá mat á gæðum námsins með sérstakri áherslu á lestrarnám og lestrarkennslu.
- Að fá mat á gæðum út frá líðan nemenda og möguleg tækifæri til forvarna í skólastarfinu
- Að fá mat á gæðum út frá sjónarmiðum hagsmunaaðila skólasamfélagsins (nemendur, foreldrar, starfsfólk), á mikilvægum þáttum í skólastarfinu, sérstaklega stjórnun, líðan og upplýsingagjöf.
- Að leggja til samhæfð verkfæri í innra mati skóla svo þeir geti borið starfsemi sína saman við aðra skóla bæjarins og landsins alls á samræmdum forsendum (Skólapúlsinn).

c. Áherslur skólans (í innra mati):

- Að fá mat á gæði náms og námsmats.
- Að fá mat á lestrarnám og lestrarkennslu.
- Að fá mat á líðan og heilsu nemenda.
- Að fá mat á ánægju og líðan starfsmanna og endurgjöf stjórnenda.
- Að fá mat um viðhorf foreldra á nám, velferð og þjónustu.

I.5. Mat, verkáætlun

Eftirfarandi er verkáætlun um innra mat skólans á skólaárinu, þ.e. gagnasöfnun, matsumræða, matsákvæðanir og skýrslugerð. Matið hefur þann megingiltgang að lyfta upp á yfirborðið því sem vel tekst til, að finna nauðsynleg umbótaverkefni og stuðla að skólaþróun.

Mánuður	Verkefni
Ágúst	<ul style="list-style-type: none"> Innra mats-, þróunar- og umbótaáætlun kynnt starfsfólki og skólaráði Mats-, þróunar- og umbótaáætlun kynnt í starfsáætlun skóla og á skólavef Innleiðing á umbótahluta Bravolesson
September	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum Skólanámskrá kynnt í skólasamfélaginu Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Mat foreldra á kynningarfundum 1. bekkja. Lesferill í 2.-10. Bekk Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Október	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Nemendakönnun 2.-5. bekkur (Skólapúlsinn) Skólanámskrá kynnt á vef skóla Lesferill lesskimun 1.bekkur LOGOS 6. bekkur Starfsmannasamtöl – almennir starfsmenn Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Nóvember	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Vímuvarnarkönnun Rannsóknar&Greiningar síðasta skólaárs kynnt LOGOS 6. bekkur Skólanámskrá lögð fram til staðfestingar í fræðsluráði Starfsmannasamtöl – almennir starfsmenn Bravo lesson – innleiðing á gæðakerfi Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Desember	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Janúar	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum. Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Lesfimiþróf í 1.-10. bekk Niðurstöður Skólapúlsins kynntar fyrir nemendaráði LOGOS 3. Bekkur Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Febrúar	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum Foreldrakönnun (Skólapúlsinn annað hvert ár) Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Vímuvarnarkönnun Rannsóknar&Greiningar LOGOS 3. bekkur Niðurstöður Skólapúlsins kynntar fyrir nemendum Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Mars	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum

	<ul style="list-style-type: none"> Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Nemendakönnun (Skólapúlsinn) Starfsmannasamtöl / samantekt og mat. Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Apríl	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) LOGOS 8. Bekkur Bravo lesson – Vettvangsheimsóknir og umbótahluti
Mái	<ul style="list-style-type: none"> Unnið að þróunar- og umbótaverkefnum Nemendakönnun 6.-10-. bekkur (Skólapúlsinn) Skólapúlsniðurstöður kynntar skólaráði Niðurstöður Skólavogarinnar fyrir Hafnarfjörð kynntar Lesfimiþróf í 1.-10.bekk LOGOS 8. Bekkur Bravo lesson - umbótahluti
júní	<ul style="list-style-type: none"> Matsumræða starfsmannahóps og umbótatillögur fyrir næsta skólaár Skólavogsskýrsla unnin um skólann (Skólaskrifstofan) Innra mats-, þróunar- og umbótaáætlun unnin af skólastjórnendum

Gert er ráð fyrir að ofangreint matsferli, almennt fyrir Hafnarfjörð og sértækt fyrir skólann, sé unnið undir verkstjórn skólastjóra og í viðeigandi samráðshópi eftir atvikum (matsteymi, skólastjórnendur, skólaráð).

Fjögurra ára matsáætlun skólans sem nær til allra þátta í skólanámskrá og starfsáætlun. Allir þættir koma fram í mælingum Skólapúlsins.

Matsþættir	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
Ytra mats þættir:				
1. Stjórnun	X	X	X	X
2. Náam og kennsla	X	X	X	X
3. Innra mat	X	X	X	X
Skólþættir:				
1. Teymisvinna/Samvinna	X	X	X	X
2. Álagsþættir	X	X	X	X
3. Nemendaánægja	X	X	X	X

2. Staða – mats, símenntunar-, umbóta- og þróunarstarf í gangi

Eftirfarandi kafli er innra matsskýrsla skóla fyrir skólaárið 2022-2023 sem skiptist í fjóra hluta:

- 2.1. Símenntun skólaársins 2022 til 2023.
- 2.2. Umbótaverkefni sem voru í gangi og staða þeirra.
- 2.3. Viðhorf aðila skólasamfélagsins (Skólalámsinn og önnur matsgögn) í innra matsskýrslu skóla
- 2.4. Mælingar/árangur í skólastarfinu í innra matsskýrslu skóla.

Á grunni samantektar á stöðu, vinna skólar áætlun um nauðsynleg umbótaverkefni fyrir næsta skólaár. Sjá þriðja kafa.

2.1. Símenntun í gangi og staða hennar

Hér eru kynntar niðurstöður af símenntunarverkefnum skólaársins 2022 til 2023

SÍMENNTUNARVERKEFNI			
A. símenntunarverkefni - ALLIR		Kest.	Fjöldi þáttt.
A1	Gagnlegir bekkjarfundir – Miðstöð skólaþróunar Akureyri	4	75
A2	SMT fræðsla (allir)	2	120
A3	Hópefli (Skátaskálinn við Hvaleyrarvatn).	5	90
A4	Eloomi – miðlæg námskeið á fræðsluvef Hafnarfjarðarbæjar (ekko málin, tímastjórnun, tækni, office 365 umhverfið ofl.)	4	120
A5	Vaxtarhugafar – 11 fræðsluerindi á skólaárinu 1 klst. í senn (Björg Kristín Ragnarsdóttir og Guðbjörg Pálsdóttir)	11	120

B. símenntunarverkefni - HÓPAR		Kest.	Fjöldi þáttt.
B1	Grunnnámskeið í Byrjendalæsi á vegum Skólaþróunar Háskólans á Akureyri	16	1
B2	Framhaldsnámskeið í Byrjendalæsi á vegum Skólaþróunar Háskólans á Akureyri	8	1
B3	Byrjendalæsi kennarar á 1.ári. 5 smiðjur á skólaárinu	18	0
B4	Byrjendalæsi kennarar á 2. ári. 5 smiðjur á skólaárinu	18	1
B5	Námskeiðið <i>Verndarar barna</i> um forvarnir gegn kynferðislegu ofbeldi gegn börnum í samstarfi við Blátt áfram fyrir nýja starfsmenn í grunnskólum. Skipulagt af Skólaskrifstofunni	5	21
B6	SMT-fræðsla fyrir nýtt starfsfólk grunnskóla – Skólaskrifstofa	3	21
B7	Skólaþjónusta grunnskóla fyrir nýtt starfsfólk – Eiríkur Þorvarðarson - Skólaskrifstofa	3	21
B8	Lestur er lífsins leikur fyrir nýtt starfsfólk – Bjarney Sigurðardóttir – Skólaskrifstofa	3	21
B9	Nýliða námskeið fyrir nýtt starfsfólk Hraunvallaskóla skv. móttökuáætlun nýliða	4	21
B10	Hinsegin fræðsla fyrir nýtt starfsfólk – Frá samtökum 78 – Skólaskrifstofa	4	21
B11	Upplýsingatækni í skólastarfi fyrir nýtt starfsfólk – VH – Skólaskrifstofa	4	21

B12	Tómstundamiðstöðvar í grunnskólum fyrir nýtt starfsfólk – Geir Bjarnason – Skólaskrifstofa.	3	6
B13	Skyndihjálparnámskeið fyrir íþróttakennara og starfsmenn íþróttahúsa	8	7
B14	PALS kennaranámskeið á vegum SÍSL	4	2
B15	K-PALS kennaranámskeið á vegum SÍSL	4	0
B16	G-PALS á vegum SÍSL	4	3
B17	Fræðslufundur um Litlu upplestrarkeppina – IE 2 skipti 2 klst í senn.	4	3
B18	Fræðslufundur um Stóru upplestrarkeppina – IE 2 skipti 2 klst í senn.	4	4
B19	Samvinna kennara og stuðningsfulltrúa – Ásta Björk Björnsdóttir	6	80
B20	Handleiðsla fyrir SMT teymi (2 manns) - nokkru skipti yfir skólaárið 2-3 klst í senn. Handleiðsla fyrir launsarteymi (7 manns)	12	9
B21	PMTO grunmenntunarnámskeið (1-2 manns) Féll niður	40	0
B22	Vinaliðapjálfun (leikjanámskeið fyrir nemdendur og starfsmenn (10 aðilar)	6	1
B23	Tengiliðanámskeið læsis (2 deildastjórar nokkur skipti yfir skólaárið)	8	2
B24	Ráðstefna SKÓR. Svæðisfélag SÍ	16	8
B25	Námskeið fyrir nýja stjórnendur á vegum KÍ	16	0
B26	Útís on line 2022	24	18
B27	ERASMUS+ verkefni Responsible future learners. Samvinnuverkefni við 4 önnur Evrópulönd (Finnland, Danmörk, Pólland og Spánn). Tveggja ára verkefni.	2	9
B28	Samstarfsfundur umsjónarkennara og bekkjartengla (2 fundir á skólaárinu)	15	28
B29	Ýmiss námskeið á vegum Skólaþjónustu á mánudögum:	24	Fjöldi óljós
B30	Námskeið fyrir kennara í samstarfi sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu. Mismunandi námskeið á haustönn sem eru frá 2-8 klukkustundir að lengd.	2	Fjöldi óljós
B31	Nýliðanámskeið frístundaheimilina	8	12
B32	Menntasmiðjur á vegum Hraunvallaskóla – 6 skipti á skólaárinu	2	60
B33	Fræðsluerindi á vegum foreldrafélags Hraunvallaskóla Samvinna barnanna vegna! (2 klst) Göngum í takt – fyrirlestur um jákvæð og góð samskipti (2 klst.)	2	40
B34	Kvan verkfærakista fyrir umsjónarkennara í 5. bekk (6 skipti á skólaárinu 2,5 klst í senn)	2	6
B35	Fræðsla um vaxtarhugarfar á vegum skólans (miðdeild)	1	9
B36	Námskeið um framkvæmd lestrarprófa fyrir nýja og gamla umsjónarkennara – ÁBB og LHH sjá um (fjöldi		12
B37	Fræðsluviku félagsmiðstöðvanna (3 dagar)	12	7

2.2. Umbótaverkefni í gangi og staða þeirra

Hér eru kynntar niðurstöður af þróunar- og umbótaverkefnum skólaársins 2022 til 2023 hvort sem þau voru unnin eða ekki, eins og þau voru skilgreind í síðustu áætlun og í sömu röð og þar.

Umbótaverkefnum á skólaárinu var skipt í 4 þætti.

Umbótaverkefnum á skólaárinu er skipt í 5 flokka.

1. Umbótaverkefni sem tengjast námi og kennslu
2. Umbótaverkefni sem tengjast nemendum
3. Umbótaverkefni sem tengjast starfsmönnum
4. Umbótaverkefni sem tengjast tólmstundamiðstöð
5. Umbótaverkefni sem tengjast Fjölgreinadeild

Heiti	1. Umbótaverkefni tengd námi og kennslu
Inntak verkefnis	Að vinna að umbótum sem lúta að eftirfarandi þáttum: 1. Uppfærsla á læsisstefnu skólans. 2. ÍSAT kennsla þróuð áfram. Málstefna unnin og eftirfylgd með stöðumati skipulagt. 3. Þróun kennsluhátta í unglingadeild í opnu kennslurýmum
	<p>i. Í hverju fólst verkefnið, hvað var gert?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uppfærsla á læsisstefnu skólans. Verkefnið var unnið að hluta og verður haldið áfram með það næsta vetur. • Þróun kennsluhátta í íslensku sem annað tungumál: Unnið var eftir nýrri námskrá um íslensku sem annað mál sem gekk vel. Erfitt var að fylgja kennsluskipulagi vegna ytri þátta líkt og fjölgun nemenda í málaflokknum. Eftirlit með stöðumati gekk vel. • Þróun kennsluhátta í unglingadeild: Unnið var eftir nýju kennsluskipulag sem var endurskoðað eftir veturinn og breytingar gerðar sem taka gildi næsta vetur. <p>ii. Hvernig tókst verkefnaframkvæmd? Almennt tókst verkefnaframkvæmd vel.</p> <p>iii. Er verkefni lokið, hvað stendur eftir og hvernig er framhaldið fyrirhugað? Umbótaverkefnum sem tengjast læsi halda áfram og unnið verður að uppfærslu á læsisstefnu skólans. Umbótaverkefni sem tengjast íslensku sem annað tungumál eru að mestu að lokin og þarfnast ekki sérstakrar endurskoðunar.</p> <p>iv. Hver er árangur verkefnisins í heild (og hvaða mælingarlgögn staðfesta það)? Árangur þessara verkefna má sjá í skýrara verklagi og samræmingu starfshátta.</p>

Heiti	2. Umbótaverkefni sem tengjast nemendum
Inntak verkefnis	Að vinna með þætti sem lúta að bættum árangri í námi og líðan nemenda 1. Ánægja af lestri í 1.-10. bekk 2. Þrautseigja (innleiðing á vaxtarhugarfari)
	<p>i. Í hverju fólst verkefnið, hvað var gert?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ánægja af lestri í 1.-10. bekk. Unnið var eftir læsisstefnu skólans og verkefnum hennar fylgt eftir (læsisátök voru framkvæmd og starf á bókasafni eft) • Þrautseigja (innleiðing á vaxtarhugarfari). Verkefnið var leitt af Björgu Kristínu Ragnarsdóttur og Guðbjörgu Pálsdóttur. Unnið var eftir verkefnaáætlun sem m.a. fól í sér innleiðingarfund og 11 fræðsluerindi yfir skólaári fyrir alla starfsmenn. <p>ii. Hvernig tókst verkefnaframkvæmd? Almennt gekk verkefnaframkvæmd vel.</p> <p>iii. Er verkefni lokið, hvað stendur eftir og hvernig er framhaldið fyrirhugað?</p>

	<p>Báðum verkefnum verður haldið áfram og verða sérstök umbótaverkefni á næsta skólaári.</p> <p>iv. Hver er árangur verkefnisins í heild (og hvaða mælingar/gögn staðfesta það)?</p> <p>Hvað varðar ánægju af læsi þá er skólinn áfram undir landsmeðaltali en vísbendingar eru um að málin séu að þróast í rétt átt skv. skólapúlslinum.</p> <p>Sömu sögu er að segja um þrautseigju en skólinn mældist í fyrsta skipt undir landsmeðaltali í Skólapúlslinum. Áfram verður haldið að innleiða vaxtarhugarfar en verkefnið var hugsað sem 3 ára verkefni og ár nr. 2 því framundan.</p>
--	--

Heiti	3. Umbótaverkefni sem tengjast starfsmönnum
Inntak verkefnis	Að stuðla að bættem starfsanda
	<p>i. Í hverju fólst verkefnið, hvað var gert?</p> <p>Að auka starfsanda með ýmsum hætti út frá niðurstöðum starfsmannapúlslins.</p> <p>Sérstaklega var unnið með eftirfarandi þætti:</p> <ol style="list-style-type: none"> Fræðsla/fyrirlestrar um starfsanda og vaxtarhugarfar. Skipulag og starfshættir skoðaðir og leiða leitað til að minnka vinnuálag með því að auka skýrleika hlutverks og minnka ágreining um hlutverk hvers og eins. <p>ii. Hvernig tókst verkefnaframkvæmd?</p> <p>Framkvæmd tókst vel með liðl en ytri þættir höfðu töluverð áhrif á lið 2 (veikindi/fjarvera starfsmanna og ráðningar en ekki tókst að manna allar stöður fyrr langt var liðið á skólaárið)</p> <p>iii. Er verkefni lokið, hvað stendur eftir og hvernig er framhaldið fyrirhugað?</p> <p>Verkefninu verður framhaldið næsta skólaár og unnið með umbótateymi skólans.</p> <p>iv. Hver er árangur verkefnisins í heild (og hvaða mælingar/gögn staðfesta það)?</p> <p>Almenn ánægja var með innleiðingu á vaxtarhugarfari púlslinn á verkefninu var tekinn á starfsmannafundi. Hvað varðar starfsanda og vinnuálag þá benda niðurstöður vinnustaðagreiningar til þess að áfram þurfi að vinna með þá þætti næsta vetur.</p>

Heiti	4. Umbótaverkefni sem tengjast tómskundamiðstöð
Inntak verkefnis	Að bæta starfshætti og skipulag í tómskundamiðstöð
	<p>i. Í hverju fólst verkefnið, hvað var gert?</p> <p>Markmið verkefnis var að auka fjölbreytni í starfi með notkun gæðaviðmiða í frístundastarfi. Sérstaklega var unnið með eftirfarandi þætti:</p> <ol style="list-style-type: none"> Notkun gæðaviðmiða Rvk. (áhersla á lýðræði og læsi) Áframhaldandi innleiðing frístundalæsis Innleiðing á Réttindafrístund Starfsandi (sbr. verkefni 3 um starfsanda) <p>ii. Hvernig tókst verkefnaframkvæmd?</p> <p>Framkvæmd gekk almennt mjög vel en ekki náðist að vinna með alla þætti verkefnisins (Réttindafrístund).</p> <p>iii. Er verkefni lokið, hvað stendur eftir og hvernig er framhaldið fyrirhugað?</p> <p>Verkefninu er lokið sem sérstöku umbótaverkefni en áfram verður unnið að því að þróa frístundastarf í skólanum út frá áherslum sem felast í verkefninu Barnvænt samfélag.</p> <p>iv. Hver er árangur verkefnisins í heild (og hvaða mælingar/gögn staðfesta það)?</p>

Árangur má sjá í aðlaðandi aðstöðu og faglegum vinnubrögðum þar sem barnið og frjáls leikur er hafður að leiðarljósi.

Heiti	5. Fjölgreinadeild
Inntak verkefnis	Að bæta starfshætti og skipulag í Fjölgreinadeild Hraunvallaskóla
	<p>i. Í hverju fólst verkefnið, hvað var gert? Að efla og festa starfshætti og skipulag, innleiða ferla og samhæfa viðbrögð starfsmanna. Unnið var sérstaklega með eftirfarandi þætti: Sérstaklega verður unnið með eftirfarandi þætti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ferlavinna (samhæfð vinnubrögð) 2. Viðbragðsáætlanir 3. Nám og kennsla (kennsluskipulag og fjölbreyttir kennsluhættir) 4. Þróun skólastarfs í nýju húsnæði. <p>ii. Hvernig tókst verkefnaframkvæmd? Framkvæmd gekk almennt mjög vel og tókst að vinna með alla þætti verkefnisins.</p> <p>iii. Er verkefni lokið, hvað stendur eftir og hvernig er framhaldið fyrirhugað? Verkefninu er lokið sem sérstöku umbótaverkefni en áfram verður unnið að því að þróa faglegt starf áfram í samvinnu við starfsfólk deildarinnar.</p> <p>iv. Hver er árangur verkefnisins í heild (og hvaða mælingar/lögn staðfesta það)? Árangur birtist meðal annars í bættu skipulagi og öryggi starfsmanna.</p>

Samantekt þróunar- og umbótaverkefna skólaársins 2022 til 2023

Almennt gekk vel að fylgja eftir þróunar og umbótaverkefnum sem voru undir á skólaárinu. Ytri þættir, líkt og veikindi/fjarvera starfsmanna og að ekki tókst að manna allar stöður fyrr langt var liðið á skólaárið, höfðu töluverð áhrif á skólstarfið þennan veturinn og þar með áhrif á umbótastarf skólans. Umbótastarfið var unnið undir stjórn skólustjóra en ekki gegnum umbótateymi skólans líkt og fyrri ár. Lagt er upp með að endurvekja umbótateymi skólans í breyttri mynd þar sem þátttaka starfsmann verði meiri.

Unnið verður áfram að eftirfarandi umbótaverkefnum skólaárið 2023-2024 sem falla í eftirfarandi flokkar:

1. Nám og kennsla
  - i. Kennsluskipulag í unglingsdeild verður þróað áfram
  - ii. Ánægja af lestri. Lagt verður upp með að auka ánægju af lestri hjá öllum árgöngum.
  - iii. Þrautsegja/trú á eigin vinnubrögðum og trú á eigin námsgetu verður m.a. unnið út frá innleiðing á vaxtarhugarfari.
2. Forsjáaraðilar
  - i. Nám og kennsla. Auka þarf ánægju foreldra á námi og kennslu í skólanum.
3. Mannauður
  - i. Vinnustaðgreining. Unnið verður með valda þætti út frá niðurstöðum vinnustaðgreiningar 2023 sem tengjast starfsánægju, starfssanda, álagi í starfi og viðbrögðum í agamálum.

2.3. Matsgögn og mælingar

2.3.a. Viðhorfin í skólasamfélaginu

Eftirfarandi er samantekt á sjónarmiðum skólasamfélagsins til skólustarfsins og byggir á viðhorfum sem birtast í Skólapúlsinum, matsverkfæri fyrir grunnskóla sem bæjaryfirvöld í Hafnarfirði kaupa aðgang að fyrir alla grunnskólana. Einnig er greint frá því ef annarra gagna er aflað og þau greind. Í samhengi við mælinganiðurstöður Skólapúlsins sem eru samhæfðar á landsvísu setja skólar sér eigin árangursviðmið eftir því hvar þeir telja að umbóta sé þörf. Viðmið um árangur er að jafnaði landsmeðaltal sé ekki annað tekið fram.

Mælingar í Skólapúlsinum eru:

- Nemendur (úrtak nemenda í 6.-10. bekk. Könnun lögð fyrir 40 nemendur á mánuði frá sept.-maí).
- Nemendur í 2-5. bekk svara könnun um áhuga á lestri ásamt líðan og ánægju í skólanum í október ár hvert.
- Foreldrar (úrtak úr hópi foreldra barna í skólanum). Könnun lögð fyrir í febrúar annað hvert ár. Síðast árið 2023. Næsta könnun fer fram 2024-2025
- Starfsmannakönnun grunnskóla (annað hvert ár – síðast 2022 og því ekki í ár) og starfsmannapúlsinn/vinnustaðgreining (hvert ár) er lagður fyrir allt starfsfólk. Næsta könnun fer fram skólaárið 2023-2024. Vinnustaðgreining á vegum Hafnarfjarðabæjar fór fram með breyttu sniði en ekki var notast við starfsmannapúls eins og áður.

i. Nemendur 6. – 10. bekkur

	Skólapúlsinn							Tilvísun í kafla- nr. í viðmiðum um ytra mat mennta- og menningar- málaráðu- neytisins (sjá viðauka)
	Síðasta ár (2021-2022)			Árið í ár (2022-2023)			Næsta ár	
	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	
Matsþættir								
Námið								
Ánægja af lestri		4,4	4,1*		4,3	4,0*		II 3.3.
Þrautseigja í námi		4,5	4,2*		4,4	4,1*		II 3.3.
Áhugi á stærðfræði		4,8	4,7		4,7	4,4*		II 3.3.
Ánægja af náttúrufræði		4,5	4,7		4,4	4,4		II 3.3.
Trú á eigin vinnubrögð í námi		4,4	4,3		4,3	4,1*		II 3.3.
Trú á eigin námsgetu		4,9	4,9		4,8	4,6*		II 3.3.
Líðan								
Sjálfsálit		4,3	4,2		4,2	4,4		II 3.3.
Stjórn á eigin lífi		4,3	4,3		4,2	4,3		II 3.3.
Vellíðan		4,3	4,5		4,3	4,3		II 3.3.
Einelti		5,6	5,6		5,8	5,7		II 3.3.
Tíðni eineltis		14,6%	18,6%		15,0%	16,9%		II 3.3.
Hreyfing		44,4%	45,2%		44,8%	46,0%		II 3.3.
Mataræði		4,6	4,4*		4,6	4,4*		II 3.3.
Skóla- og bekkjarandi								
Samsömun við nemendahópinn		4,8	4,8		4,7	4,9		II 3.3.
Samband nemenda við kennara		4,8	5,2*		4,7	4,8		II 3.3.
Agi í tímum		4,9	5,1*		4,8	4,8		II 3.3.
Virk þátttaka nemenda í tímum		4,9	5,1		4,8	4,6		II 3.3.

Tíðni leiðsagnarmats		4,9	4,7		4,8	4,6		II 3.3.
----------------------	--	-----	-----	--	-----	-----	--	---------

i. Nemendur 2. – 5. bekkur

	Skólapúlsinn							Tilvísun í kafla- nr. í viðmiðum um ytra mat mennta- og menningar- málaráðu- neytisins (sjá viðauka)
	Síðasta ár (2021-2022)			Árið í ár (2022-2023)			Næsta ár	
	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	
Matsþættir								
Ánægja af lestri								
Heildarniðurstaða I.-5. bekkur		4,4	4,8*		4,8	4,5*		II 3.3.
Ánægja með skólann								
Heildarniðurstaða I.-5. bekkur		4,9	5,0		5,1	5,2		II 3.3.
Vellíðan í skólanum								
Heildarniðurstaða I.-5. bekkur		5,1	4,9		5,1	4,9		II 3.3.

ii. Foreldrar

	Skólapúlsinn							Tilvísun í kafla- nr. í viðmiðum um ytra mat mennta- og menningar- málaráðu- neytisins (sjá viðauka)
	Síðast lagt fyrir (2020-2021)			Árið í ár (2022-2023)			Næsta ár	
	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	
Matsþættir								
Nám og kennsla								
Ánægja foreldra með nám og kennslu í skólanum		5,1	4,7		5,1	4,5*		II 1.3.
Nám í takt við grunnstoðir aðalnámskrár að mati foreldra								II 1.1
Ánægja foreldra með stjórnun skólans		91,4%	91,0%		90,6%	78,5%*		I 1.1
Hæfileg þyngd námsefnis		83,7%	85,4%		82,8%	75,7%*		II 1.2.
Hæfilegur agi í skólanum		76,5%	70,9%		71,0%	65,6%		I 1.1.
Hæfileg áhersla á mat með hefðbundnum prófum								II 1.3.
Hæfileg áhersla á annað náms- mat en m. hefðbundnum prófum								II 1.3.
Foreldrar upplýstir um stefnu skólans og námskrá								I 2.1.
Velferð nemenda								
Ánægja foreldra með samskipti starfsfólks við nemendur		4,7	4,2		4,6	4,3		II 3.3.
Ánægja foreldra með hve vel skólinn mætir þörfum nemenda		87,4%	87,2%		86,2%	87,0%		II 3.3.

Líðan nemenda í skólanum að mati foreldra almennt	91,9%	89,8%	89,1%	87,3%	II 3.3.
Líðan nemenda í kennslust. að mati foreldra almennt	91,8%	91,8%	89,5%	85,9%	II 3.3.
Líðan nemenda í frímínútum að mati foreldra almennt	91,2%	87,8%	87,7%	91,3%	II 3.3.
Umfang eineltis í skólanum að mati foreldra	9,0%	12,1%	10,5%	9,9%	II 3.3.
Ánægja foreldra með úrvinnslu skólans á eineltismálum	54,9%	38,9%	52,4%	70,6%	I 2.3.
Ánægja foreldra með hraða á úrvinnslu á eineltismálum	54,5%	31,6%	50,3%	62,5%	I 2.3.
Ánægja foreldra með eineltisáætlun skólans	76,8%	74,0%	73,3%	59,2%	I 2.3.
Meðaltímabil eineltis	1,4	1,7	1,4	1,2	I 2.3.

Aðstaða og þjónusta					
Ánægja með aðstöðu í skólanum	5,5	5,4	5,4	5,4	II 2.4.
Ánægja með tómstundaþjónustu /frístundaheimili	5,3	4,5			II 2.4.
Hlutfall nemenda í tómstundaþjónustu/frístundaheimili	58,4%	49,5%			II 2.4.
Ánægja m. sérkennslu/stuðning					II 3.2.
Hlutfall nemenda með sérkennslu/stuðning í skólanum					II 3.2.
Tíðni sérkennslu/stuðnings					II 3.2.
Hlutfall nemenda í sérkennslu sem hafa einstaklingsáætlun					II 3.2.
Hlutfall foreldra í samstarfi um einstaklingsáætlun					II 3.2.
Ánægja foreldra með sálfræðiþjónustu					I 2.4.
Hlutfall foreldra sem hafa óskað e. sálfræðiþjónustu á skólaárinu					I 2.4.
Ánægja foreldra með máltíðir í mötuneyti	73,3%	62,8%	71,1%	69,9%	I 2.4.
Notkun á mötuneyti	89,3%	89,1%	87,9%	83,1%	I 2.4.
Foreldrasamstarf					
Frumkvæði kennara að foreldrasamstarfi	4,6	4,4	4,8	4,8	I 3.2.
Áhrif foreldra á ákvarðanir varðandi nemendur	54,7%	54,8%	55,8%	55,4%	I 3.2.
Ánægja með síðasta foreldraviðtal	94,4%	92,9%	93,2%	95,5%	I 3.2.
Þátttaka foreldra í gerð námsáætlunar með nemandanum	59,7%	65,9%	58,0%	61,7%	I 3.2.
Mikilvægi þess að gera námsáætlun með nemandanum að mati foreldra	89,1%	94,5%	87,2%	93,0%	I 3.2.

Ánægja foreldra með heimasíðu skólans		82,0%	80,2%		78,8%	76,5%		I 3.2.
Heimastuðningur								
Virkni foreldra í námi barna sinna		5,0	5,0		4,9	5,3		I 3.2.
Trú foreldra á eigin getu til að hjálpa barni sínu með námið								I 3.2.
Vilji nemenda til að leita eftir þátttöku foreldra í náminu		4,0	4,1		4,4	4,9*		I 3.2.
Hæfileg heimavinna að mati foreldra		74,1%	77,0%		74,0%	72,1%		I 3.2.
Tími sem foreldrar aðstoða við heimanám		60,9%	67,0%		63,6%	57,3%		I 3.2.
Væntingar foreldra um menntunarstig barns síns								I 3.2.
Væntingar foreldra um háskólanám		74,2%	73%		75,9%	72,0%		
Væntingar foreldra um iðnnám		15,5%	13,5%		14,2%	18,0%		

iii. Allir starfsmenn

	Starfsmannakönnun						Tilvísun í kafla- nr. í viðmiðum um ytra mat mennta- og menningar- málaráðu- neytisins (sjá viðauka)	
	Síðasta ár (2020-2021)			Árið í ár (2021-2022)				Næsta ár
	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans	Árangurs- viðmið skólans Stig: %:	Lands- meðaltal Stig: %:	Raun- tala skólans		Árangurs- viðmið skólans Stig: %:
Matsþættir								
Starfið								
Vinnuálag		4,7	5,2*		4,8	5,2*		
Skýrleiki hlutverks		5,1	4,7*		4,9	4,5*		
Ágreiningur um hlutverk		4,7	5,2*		4,9	5,4*		
Jákvæðar áskoranir í starfi		5,1	4,8		5,1	4,8		
Starfsmenn								
Leikni í starfi		5,1	4,8		4,9	4,8		
Skuldbinding til vinnustaðarins		5,2	5,0		5,1	4,6*		
Skörun vinnu og einkalífs		4,8	5,3*		5,1	5,4		
Vinnustaðurinn								
Starfsandi		5,3	5,0		5,2	4,6*		
Ánægja með vinnuástöðu		5,0	5,5*		5,0	5,2		
Stuðningur frá samstarfsfólki		5,3	5,0		5,1	4,9		
Stuðningur við nýsköpun		5,2	4,6*		5,1	4,7*		
Mismunur		4,8	5,2*		4,8	4,8		
Einelti (þú)		3,9%	3,8%		4,1%	3,8%		
Einelti (annar en þú)		10,6%	11,7%		11,5%	12,8%		
Einelti (sé 2 eða fleiri lagða í einelti)		4,6%	3,9%		4,9%	5,1%		
Stjórnun								
Stuðningur frá næsta yfirmanni		5,4	5,5		5,2	5,4		
Sanngjörn forysta		5,3	5,3		5,2	5,3		

Valdeflandi forysta		5,3	5,5		5,0	5,3	
Ræktun mannauðs		5,3	4,4*		5,2	4,1*	
Starfsmannaviðtöl undanfarin ár							
Gagnsemi starfsmannaviðtals							
Kennarar - Kennarastarfið							
Ánægja með kennarastarfið					5,2	4,6*	
Trú kennara skólans á eigin getu					5,1	4,7	
Upplýsingamiðlun til foreldra					4,9	5,7*	
Áætlaður meðaltími í heimavinnu nemenda á viku					41,5 mín	45,9 mín	
Undirbúningur kennslu í skólanum					63,9%	75%	
Öllum bekknum kennt í einu					46,5%	44,4%	
Hópavinna í bekk					36,6%	35,1%	
Einstaklingsvinna í bekk					30,1%	54,5%	
Einstaklingsmiðuðu kennsla					53,0%	54,5%	
Áhersla kennara á námsmat með prófum					12,0%	14,6%	
Áhersla kennara á námsmat á öðru en prófum					78,5%	79,5%	
Kennarar - Starfsumhverfi kennara							
Stuðningur við kennara vegna nem. með námserfiðleika					5,0	4,7	
Stuðningur við kennara vegna hegðunarörðugleika nem.					4,9	4,9	
Faglegur stuðningur skólastjóra við kennara					4,8	4,9	
Samráð um kennslu					5,5	5,5	
Samvinna um kennslu					5,4	5,1	
Kennarar - Símenntun kennara							
Fjöldi daga í símenntun undanfarið ár					43,6%	34,1%	
Símenntunarþörf kennara					6,0	6,3	
Símenntunarþörf kennara (annað)							
Hlutfall kennara sem hefði viljað meiri símenntun undanfarna 12 mán					49,3%	43,6%	
Leiðir kennara til að auka eigin þekkingu og færni sl. 12 mán.							

Önnur (eigindleg) gögn Helstu niðurstöður

--	--

Samantekt:

Nemendakönnun Skólapúlsins í 6.-10. bekk

Könnun skólapúlsins er lögð fyrir nemendur í 6.-10. bekk frá september til júní ár hvert. Könnunin fer fram í u.þ.b. 40 nemenda úrtökum. Svarhlutfall í ár var 86,6. Könnunin skiptist í 3 þætti sem eru: Virkni nemenda í skólanum, líðan og heilsa og skóla- og bekkjarandi. Skólinn kemur misjafnlega út hvað þessa þætti varðar. Margt er vel gert og svo er annað sem þarf að bæta. Helstu niðurstöður eftir þessum þremur flokkum eru eftirfarandi:

Þáttur 1 – Virkni nemenda í skólanum

5 þættir af 6 marktækt undir landsmeðaltali. Vinna þarf sérstaklega með ánægju af lestri en sá þáttur hefur verið marktækt undir landsmeðaltali frá 2015 (utan 2019-20). Ánægjan eykst þó mikið á vorönn og endar á landsmeðaltali sem er ánægjulegt. Stelpur eru marktækt undir landsmeðaltali og eru lægri en strákar. Eins þarf að vinna sérstaklega með þrautseigju í námi, trú á eigin vinnubrögðum og trú á eigin námsgetu sem ekki hefur áður verið undir landsmeðaltali.

Þáttur 2 – Líðan og heilsa

5 þættir af 6 eru yfir landsmeðaltali og einn þáttur er marktækt undir. Nemendum í Hraunvallaskóla virðist almennt líða vel í skólanum en huga þarf betur að hollu mataræði nemenda. Stelpur eru marktækt undir landsmeðaltali hvað hollt mataræði varðar.

Þáttur 3 – Skóla og bekkjarandi

3 þættir af 5 eru yfir landsmeðaltali og 2 þættir undir. Styrkja þarf sérstaklega leiðsagnarmat í unglingsdeild. Ljóst er að samkvæmt þessum niðurstöðum þarf að fara í umbótastarf á völdum þáttum og þá sérstaklega þáttum sem snúa að virkni nemenda..

Nemendakönnun Skólapúlsins í 1.-5.

Nemendakönnun í 2.-5. bekk fer fram í október á hverju ári. Október er valinn svo unnt sé að vinna með niðurstöðurnar innan sama skólaárs og mælingin á sér stað. Þátttakendur voru 191 og fjöldi svara 180 og svarhlutfall því 94,5% sem telst mjög gott. Könnunin skiptist í 3 þætti sem eru: Ánægja af lestri, ánægja með skólann og vellíðan í skólanum. Helstu niðurstöður eftir þessum þremur flokkum eru eftirfarandi:

Þáttur 1 – Ánægja af lestri

2 árgangar af 4 eru yfir landsmeðaltali. 2. bekkur er marktækt yfir landsmeðaltali og 3. bekkur er yfir landsmeðaltali. 4. bekkur er aðeins undir landsmeðaltali en 5. bekkur er marktækt undir landsmeðaltali. Bæði kynin þar eru undir landsmeðaltali og strákar eru nokkuð lægri en stelpur.

Þáttur 2 – Ánægja með skólann

3 árgangar af 4 eru yfir landsmeðaltali. 2. bekkur er marktækt yfir landsmeðaltali og 5. bekkur er marktækt undir landsmeðaltali. Þar eru strákar marktækt undir landsmeðaltali en stelpur ekki.

Þáttur 3 – Vellíðan í skólanum

1 árgangur af 4 er yfir landsmeðaltali og 1 árgangur er marktækt undir. 5. bekkur er marktækt undir landsmeðaltali. Þar eru strákar marktækt undir landsmeðaltali en stelpur ekki.

Foreldrakönnun

Foreldrakönnun er framkvæmd annað hvert ár og fór fram í febrúar og mars á skólaárið 2022-2023. Næsta könnun verður skólaárið 2024- 2025. Svarhlutfall í ár var 60,8% en foreldrar 120 nemenda voru í úrtaki. Könnunin skiptist í 5 þætti sem eru: Nám og kennsla, velferð nemenda, aðstaða og þjónusta, foreldrasamstarf og heimastuðningur. Skólinn kemur misjafnlega út hvað þessa þætti varðar. Margt er vel gert og svo er annað sem þarf að bæta. Helstu niðurstöður eftir þessum fimm flokkum eru eftirfarandi:

Nám og kennsla:

Foreldrar telja að betur megi vinna með nám og kennslu í skólanum en skólinn er marktækt undir landsmeðaltali í þremur þáttum af fjórum. Ánægja með stjórnun skólans minnkar og foreldrar meta þyngd

námsefnis ekki hæfilega. Hér kemur fram að foreldrar drengja í unglingadeild eru meira ósáttir en foreldra stúlkna.

Velferð nemenda

Foreldrar telja vel hlúð að velferð nemenda og eru ánægðir hvernig skólinn mætir þörfum nemenda. Þeir eru ánægðir með úrvinnslu skólans á eineltismálum og meta líðan nemenda almennt góða. Skólinn er yfir landsmeðaltali í sex þáttum af tíu en einn þáttur er marktækt undir landsmeðaltali en foreldrar eru ekki ánægðir með eineltisáætlun skólans en hún er núna í uppfærslu eftir ábendingar.

Aðstoða og þjónusta

Ánægja foreldra með aðstöðu og þjónustu er á pari við landsmeðaltal. Ánægja með mataráskrift eykst en notkun minnkar á sama tíma og eru það nemendur á miðstigi sem nota þjónustuna minnst sem er athyglisvert.

Foreldrasamtarf

Þessi þáttur kemur almennt vel út en skólinn er yfir landsmeðaltali í sex þáttum af átta. Foreldrar upplifa meira frumkvæði frá kennurum að foreldrasamtarfi, telja áhrif sín meiri og að tillögur og ábendingar þeirra séu teknar til greina. Þeir eru líka vel upplýstir um stefnu skólans og námskrá.

Heimastuðningur

Hér kemur fram að virkni foreldra í námi barna sinna er mikil og vilji nemenda til að leita eftir þátttöku foreldra sinna í náminu er einnig mikill. Tími sem foreldra nota til að aðstoða við heimanám er meiri en almennt gerist og væntingar foreldra um iðnám hafa aukist mikið.

Starfsmannakönnun grunnskóla og vinnustaðagreining

Starfsmannakönnun grunnskóla fór ekki fram í ár en næsta könnun fer fram skólaárið 2023-2024.

Vinnustaðagreining fór fram í ár samkvæmt venju en með breyttu formi þar sem ekki var notast við starfsmannapúls líkt og áður Niðurstöður vinnustaðagreiningar ríma að hluta við niðurstöður starfsmannakönnunar frá fyrra ári. Sérstaklega þættir sem snúa að starfi (vinnuálag, skýrleiki hlutverks, ágreiningur um hlutverk) sem voru marktækt undir landsmeðaltali í starfsmannakönnun grunnskóla. Umbótateymi skólans mun vinna sérstaklega með niðurstöður vinnustaðagreiningar í samvinnu við starfsmenn skólans.

2.3.b. Matsniðurstöður – samræmd próf og skimanir

i. Samræmd könnunarpróf

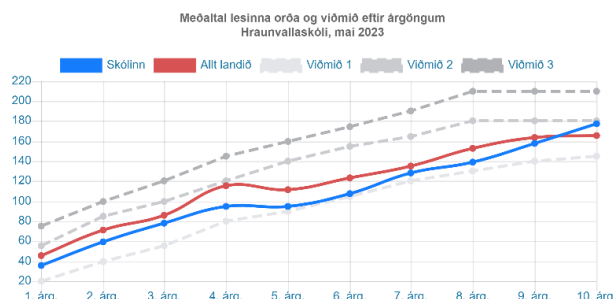
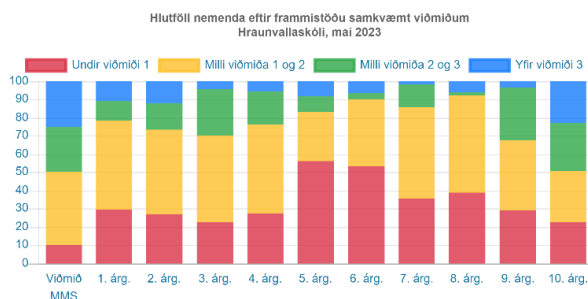
Samræmd könnunarpróf voru ekki lögð fyrir skólaárið 2022-2023.

ii. Læsismælingar og markmið skólaárið 2022-2023

Verkefni	Skóli 2022 til 2023	Markmið 2018		Markmið 2022		
		Bærinn	Skólinn	Bærinn	Skólinn	
Leið til læsis (6 ára skimun) Málþroski	Í áhættuhópi 1 ekki fleiri en	25 %	10%	15%	8%	8%
	Í áhættuhópi 2 ekki fleiri en	13 %	12%	15%	10%	10%
Leið til læsis (6 ára skimun) Stafaþekking	Í áhættuhópi 1 ekki fleiri en	20 %	10%	15%	8%	8%
	Í áhættuhópi 2 ekki fleiri en	15 %	12%	15%	10%	10%
Leið til læsis (6 ára skimun) Hljóðkerfisvitund	Í áhættuhópi 1 ekki fleiri en	25 %	10%	15%	8%	8%
	Í áhættuhópi 2 ekki fleiri en	10 %	12%	15%	10%	10%

Niðurstöður – Lesfimi skólaárið 2022-2023

Fyrirlögn maí 2023, Hraunvallaskóli

Nemendaverndarráð skólaárið 2022 til 2023

LYKILTÖLUR	Fjöldi/magn		Prósentur
	2021-2022	2022-2023	2022-2023
Fastur fjöldi í nemendaverndarráði skóla	9	9	
Fjöldi nemendaverndarráðsfunda	33	32	
Fjöldi klukkustunda í nemendaverndarráði	33	33	
Staða nemendaverndarverndarmála:	70	81	
○ Nýtt í vetur	62	46	56%
○ Framhald frá síðasta vetri	12	35	44%
Tilurð mála (fjöldi):	70	81	
○ Foreldrar	8	16	20%
○ Starfsfólk skóla	62	61	75%
○ Aðrir (BUGL, félagsþjónusta, Skólaskrifstofa o.þ.h.)	4	4	0,5%
Aldur nemenda sem mál tengjast hverju sinni:			
○ Yngsta stig (1. - 4. bk.)	26	25	31%
○ Miðstig (5. - 7. bk.)	32	21	26%
○ Elsta stig (8. - 10. bekkur)	16	35	43%
Tegundir mála (aðaltilkynning, nr. 1):			
○ Einelti (ofbeldispáttur)	0	1	
○ Erfiðleikar í námi	23	16	20%
○ Hegðunarvandi	12	11	13%
○ Ofbeldi (líkamlegt, kynferðislegt, andlegt)	2	4	0,5%
○ Samskiptavandi milli heimilis og skóla	2	2	0,2%
○ Slök skólasókn	3	7	0,8%
○ Tal- og málþroskavandi	8	13	16%
○ Vanlíðan, tilfinninga- og félagslegir erfiðleikar	12	6	0,7%
○ Vanræksla (ofbeldispáttur)	7	2	0,2%
○ Annað (Greining á ADHD, Einhverfurófseinkenni, PEERS)	5	19	23%
Skipting nemendaverndarráðsmála eftir kynjum:			
○ Drengir	40	45	56%
○ Stúlkur	33	35	43%
○ Annað		1	0,01%

3. Símenntun og umbóta- og þróunarverkefni í bígerð

Hér eru kynnt símenntunar-, umbóta- og þróunarverkefni sem skólinn stefnir að á starfsárinu 2023 til 2024.

a. Verkefnaskrá – áætlun um símenntunarverkefni 2023 til 2024

	Áætluð símenntunarverkefni – ALLIR Í SKÓLA	Styrkur frá öðrum (JÁ – NEI)
A1	Gagnlegir bekkjarfundir – Miðstöð skólaþróunar Akureyri	Nei
A2	SMT fræðsla – fræðsluerindi að hausti og yfir veturinn (allir - 120)	Nei
A3	Hópefli (Guðmundarlundur).	Nei
A4	Vaxtarhugafar – Nokkur fræðsluerindi á skólaárinu (Björg Kristín Ragnarsdóttir og Guðbjörg Pálsdóttir)	
A5	Starfsmannafræðsla um starfsgleði, álag í starfi o.þ.h. (nokkur fræðsluerindi yfir skólaárið)	Nei
	Fleiri fræðsluerindi munu bættast við þegar líður á skólaárið.	
	SAMTALS	

	Áætluð símenntunarverkefni - HÓPAR	Styrkur frá öðrum (JÁ – NEI)
B1	Nýliða námskeið fyrir nýtt starfsfólk Hraunvallaskóla skv. móttökuáætlun nýliða	Nei
B2	Grunnnámskeið, smiðjur og fræðsla í Byrjendalæsi á vegum Skólaþróunar Háskólans á Akureyri fyrir kennara í 1. og 2. bekk.	Nei
B3	Byrjendalæsi kennarar á 1.ári. 5 smiðjur á skólaárinu	Nei
B4	Byrjendalæsi kennarar á 2. ári. 5 smiðjur á skólaárinu	Nei
B5	Miðlæg námskeið fyrir nýtt starfsfólk grunnskóla og frístundar ágúst – dagur 1 Námskeiðið <i>Verndarar barna</i> um forvarnir gegn kynferðislegu ofbeldi gegn börnum í samstarfi við Blátt áfram fyrir nýja starfsmenn í grunnskólum. Skipulagt af Skólaskrifstofunni	Já
B6	Miðlæg námskeið fyrir nýtt starfsfólk grunnskóla og frístundar ágúst – dagur 2 Skólar – og skólaþjónusta, mannauðsmál, laun, UT, Hinseginleikinn og kynning á námskrá í kyn- og kynjafræði. Skipulagt af Skólaskrifstofunni.	Já
B7	Miðlæg námskeið fyrir nýtt starfsfólk grunnskóla og frístundar ágúst – dagur 3 Brúin, málefni barna með stuðningsþarfir, skólaþjónusta, greining og ráðgjöf, Lestur er lífsins leikur, starf tómsundamiðstöðva og málefni nemenda af erlendum uppruna. Skipulagt af Skólaskrifstofunni.	Já
B8	Skyndihjálparnámskeið fyrir íþróttakennara og starfsmenn íþróttahúsa	Já
B9	PALS kennaranámskeið á vegum SÍSL	Já
B10	K-PALS kennaranámskeið á vegum SÍSL	Já
B11	G-PALS á vegum SÍSL	já
B12	Fræðslufundur um Litlu upplestrarkeppnina – IE 2 skipti 2 klst. í senn.	já

B13	Fræðslufundur um Stóru upplestrarkeppnina – IE 2 skipti 2 klst. í senn.	Já
B14	Samvinna kennara og stuðningsfulltrúa – Ásta Björk Björnsdóttir	Já
B15	Handleiðsla fyrir SMT teymi (nokkru skipti yfir skólaárið 2-3 klst. í senn)	Já
B16	PMTO grunnmenntunarnámskeið (1-2 manns)	Nei
B17	Vinaliðabjálfun (leikjanámskeið fyrir nemendur og starfsmenn)	Já
B18	Tengiliðanámskeið læsis (2 deildastjórar nokkur skipti yfir skólaárið)	Já
B19	Ráðstefna SKÓR. Svæðisfélag SÍ (9 manns)	Nei
B20	Námskeið fyrir nýja stjórnendur á vegum KÍ	Já
B21	Útís on line 2023	Já
B22	ERASMUS+ verkefni. Starfsbjálfun og endurmenntun erlendis. Allt að 8 manns.	Já
B23	Samstarfsfundur umsjónarkennara og bekkjartengla (2 fundir á skólaárinu fjöldi óviss)	
B24	Ýmiss námskeið á vegum Skólabjónustu á mánudögum: (fjöldi óviss)	Já
B25	Námskeið fyrir kennara í samstarfi sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu. Mismunandi námskeið á haustönn sem eru frá 2-8 klukkustundir að lengd.	Nei
B26	Nýliðanámskeið frístundaheimilina	Nei
B27	Menntasmiðjur á vegum Hraunvallaskóla – 4-6 skipti á skólaárinu	Já
B28	Fræðsluerindi á vegum foreldrafélags Hraunvallaskóla	Já
B29	Kvan verkfærakista fyrir umsjónarkennara í 5. bekk (6 skipti á skólaárinu 2,5 klst í senn)	Já
B30	Námskeið um framkvæmd lestrarprófa fyrir nýja umsjónarkennara – ÁBB og LHH sjá um	Nei
B31	Menntamiðja – námskeið í Menntafléttunni fyrir kennara og starfsmenn. Margskonar námskeið í boði.	Nei
B32	Náms – kynnisferð til Sitges á Spáni. (64 starfsmenn)	Já
	<i>Fleiri fræðsluerindi og námskeið munu bættast við þegar liður á skólaárið.</i>	
	SAMTALS	
	HEILDARKOSTNAÐUR	

Frekari útlitun á símenntun 2023 til 2024:

Símenntun kennara má skipta í tvo meginþætti: Þætti sem eru nauðsynlegir fyrir skólann annars vegar og hins vegar þætti sem kennari metur æskilega eða nauðsynlega fyrir sig. Skólastjóri ákvarðar almenna þörf fyrir námskeið og fræðslufundi út frá stefnu skólans, áhersluatriðum næsta vetrar og/eða þróunarvinnu á grundvelli innra mati skóla og setur fram í símenntunaráætlun skólans sem hann kynnir fyrir kennurum.

Kennurum bera að gera skólastjóra grein fyrir þeim þáttum í símenntun sem þeir hafa áhuga á að sinna til að halda sér við í starfi eða bæta við nýrri þekkingu sem nýtist í starfi. Kennurum er skylt að fara á námskeið sem þeim er ætlað að fara á skv. símenntunaráætlun skóla, enda sé hún gerð skv. ákvæðum kjarasamnings og kennurum að kostnaðarlausu. Símenntun sem hluti af 102/126/150 klst., er almennt ætlaður tími utan við skipulagðan starfsramma skólaársins en einnig er heimilt að koma henni við á starfstíma skóla, eftir nánara samkomulagi við kennara.

Kennarar eru ábyrgir fyrir eigin símenntun, þ.e. að koma auga á tækifæri til að bæta kunnáttu og hæfileika. Þeir taka virkan þátt í gerð eigin símenntunaráætlunar, fylgja henni eftir og óska eftir aðstoð ef þörf krefur. Þeir taka einnig virkan þátt í gerð símenntunaráætlunarskólans t.d. með því að koma með tillögur um námskeið/fræðslufundi. Aðrir starfsmenn setja fram óskir um símenntun og starfsþróun í starfssamtölum að vori. Í framhaldi af þeim setur skólastjóri fram áætlun um tillögur að námskeiðum fyrir aðra starfsmenn.

Endurmenntunartími grunnskólakennara í Hafnarfirði er frá 1. til 14. ágúst 2023 og allir kennarar og/eða afmarkaðir starfsmannahópar allra grunnskóla bæjarins, s.s. nýir kennarar, íþróttakennarar o.s.frv. geta búist við námskeiðum á þessum tíma.

Símenntunartími grunnskólakennara í Hafnarfirði verður áfram á mánudögum frá kl. 14 til 17 skólaárið 2023 til 2024 skipulagt með einstaka fundum og námskeiðum af Skólaskrifstofu. Þetta eru ýmist skyldunámskeið eða valnámskeið fyrir afmarkaða kennarahópa, allan kennarahóp skólans eða allt starfsfólk grunnskólanna í bænum. Það eru námskeið og viðfangsefni sem varða áhersluþætti Skólaskrifstofunnar (sérfræðiþjónustunnar) og/eða Skólastefnu Hafnarfjarðar. Heildarumfang þessarar fræðslu (sem skyldu) fyrir starfsmenn er alltaf innan við þriðjungur þess símenntunartíma sem þeir skulu sinna samkvæmt kjarasamningum.

Verkefnaskrá – áætlun um þróunar-/umbótaverkefni 2023-2024

Umbótaverkefnum á skólaárinu er skipt í 3 flokka.

Unnið verður áfram að eftirfarandi umbótaverkefnum skólaárið 2022-2023 sem falla í eftirfarandi flokkar:

1. Nám og kennsla
2. Forstjáraðilar
Nám og kennsla. Auka þarf ánægju foreldra á námi og kennslu í skólanum.
3. Mannauður
Vinnustaðgreining. Unnið verður með valda þætti út frá niðurstöðum vinnustaðgreiningar 2023 sem tengjast starfsánægju, starfsanda, álagi í starfi og viðbrögðum í agamálum.

Heiti	1. Umbótaverkefni tengd námi og kennslu										
Inntak verkefnis	Að efla og bæta þætti sem snúa að námi og kennslu nemenda.										
Ábyrgð	Umbótateymi skólans										
Markmið, áherslur og viðfangsefni verkáætlun	<p>i. Markmið verkefnis: Að vinna með þætti sem fram koma í niðurstöðum Skólapúlsins og/eða í rýnivinnu starfsfólks sem lúta að námi og kennslu og þarfnast umbóta</p> <p>ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram: Lögð verður áhersla á umbætur sem snúa að eftirfarandi þáttum:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennsluskipulag í unglingdeild verður þróað áfram 2. Ánægja af lestri. Lagt verður upp með að auka ánægju af lestri hjá öllum árgöngum. 3. Þrautsegja/trú á eigin vinnubrögðum og trú á eigin námsgetu verður m.a. unnið út frá innleiðing á vaxtarhugarfari. <p>iii. Verkáætlun (tímasett eftir mánuðum hér neðar): Umbótateymi skólans formgerir verkefnið og gerir sérstaka umbótaáætlun til að bæta ofangreinda þætti.</p>										
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Tími											

Heiti	2. Umbótaverkefni sem tengjast forstjáraðilum										
Inntak verkefnis	Að vinna með þætti sem snúa að því að auka ánægju foreldra með nám og kennslu í skólanum.										
Ábyrgð	Umbótateymi										
Markmið, áherslur og viðfangsefni verkáætlun	<p>i. Markmið verkefnis: Að vinna með þætti innan foreldrahluta Skólapúlsins sem þarf að bæta og þarfnast umbóta.</p> <p>ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram: Lögð verður áhersla á umbætur sem snúa að eftirfarandi þáttum:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nám og kennsla. Auka þarf ánægju foreldra á námi og kennslu í skólanum. <p>iii. Verkáætlun (tímasett eftir mánuðum hér neðar): Umbótateymi skólans formgerir verkefnið og gerir sérstaka umbótaáætlun til að bæta ofangreinda þætti.</p>										
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Tími											

Heiti	3. Umbótaverkefni sem tengjast mannauði										
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Inntak verkefnis	Að stuðla að bættum starfsanda og leita leiða til að minnka álag á starfsmenn										
Ábyrgð	Umbótateymi										
Markmið, áherslur og viðfangsefni	<p>i. Markmið verkefnis: Að vinna með niðurstöður vinnustaðgreiningar 2023 sem þarfnast úrbóta.</p> <p>ii. Áherslur og viðfangsefni sem ætlað er að ná fram: Sérstaklega verður unnið með eftirfarandi þætti:</p> <p>I. Vinnustaðgreining. Unnið verður með valda þætti út frá niðurstöðum vinnustaðgreiningar 2023 sem tengjast starfsánægju, starfsanda, álagi í starfi og viðbrögðum í agamálum.</p> <p>iii. Verkátun (tímasett eftir mánuðum hér neðar): Umbótateymi skólans formgerir verkefnið og gerir sérstaka umbótaáætlun til að bæta ofangreinda þætti..</p>										
verkátun											
Mánuður	ágúst	sept.	okt.	nóv.	des.	jan.	feb.	mars	apríl	maí	júní
Tími											

Áherslur um umbætur til þriggja ára

Verkefni	Markmið skóla 2021-2022	Markmið skóla 2022-2023	Markmið skóla 2023-2024
Aukinn árangur allra nemenda	Markvisst er fylgst með árangri nemenda og nemendahópa og brugðist við þörfum með það að markmiði að viðhalda góðum árangri og bæta hann enn frekar.	Markvisst er fylgst með árangri nemenda og nemendahópa og brugðist við þörfum með það að markmiði að viðhalda góðum árangri og bæta hann enn frekar.	Markvisst er fylgst með árangri nemenda og nemendahópa og brugðist við þörfum með það að markmiði að viðhalda góðum árangri og bæta hann enn frekar.
Nemendalýðræði	Áhersla á að byggja upp lýðræðislegt umhverfi með því að rækta með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem hjálpa börnum að verða gagnrýnir, virkir og hæfir þátttakendur í nútímasamfélagi.	Áhersla á að byggja upp lýðræðislegt umhverfi með því að rækta með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem hjálpa börnum að verða gagnrýnir, virkir og hæfir þátttakendur í nútímasamfélagi.	Áhersla á að byggja upp lýðræðislegt umhverfi með því að rækta með markvissum hætti þekkingu, leikni og viðhorf sem hjálpa börnum að verða gagnrýnir, virkir og hæfir þátttakendur í nútímasamfélagi.
Starfsumhverfi	Tryggja nauðsynleg tæki og tól. Endurskoðun á starfsumhverfi út frá fækkun nemenda. Laus rými skilgreind og notuð til að minnka álag og bæta aðstöðu á kennslusvæðum.	Tryggja nauðsynleg tæki og tól. Endurskoðun á starfsumhverfi út frá fækkun nemenda og breyttum starfsháttum í unglingsdeild. Rými skilgreind m.t.t. bestu mögulegrar aðstöðu á kennslusvæðum	Tryggja nauðsynleg tæki og tól. Endurskoðun á starfsumhverfi út frá fyrri reynslu. Rými skilgreind m.t.t. bestu mögulegrar aðstöðu á kennslusvæðum.
Nám og kennsla	Kennaraþrennan þróuð áfram í yngri- og miðdeild., þróun kennsluhátta á unglingsstigi Starfshættir opna skólans og nemendalýðræði haft að leiðarljósi	Teymisvinna og teymiskennsla þróuð áfram í yngri- og miðdeild. Starfað samkvæmt breyttu skipulagi á kennsluháttum á unglingsstigi. Starfshættir opna skólans og nemendalýðræði haft að leiðarljósi	Starfshættir opna skólans og nemendalýðræði haft að leiðarljósi
Læsi	Unnið að eflingu læsis í 1.-10. bekk í samstarfi við Mennta- og lýðheilsusvið Hfj. Áhersla á fræðslu, samstarf og eftirfylgni um byrjendalæsi í 1.-4. bekk Læsisstefna uppfærð og gerð aðgengilegri. 75% nemenda nái lágmarksviðmiðum MMS.	Áhersla á utanumhald og stuðning við verkefnið, ásamt endurmenntun kennara, læsisstefna höfð að leiðarljósi. 80% nemenda nái lágmarksviðmiðum MMS.	Áhersla á utanumhald og stuðning við verkefnið, ásamt endurmenntun kennara, læsisstefna höfð að leiðarljósi. 80% nemenda nái lágmarksviðmiðum MMS.
SMT	SMT styrkt með markvissri fræðslu, reglulega yfir veturinn. Áhersla á notkun verkfæra SMT og lausnateymi fest í sessi.	Viðhalda og styrkja SMT. Áhersla á notkun verkfæra SMT	Viðhalda og styrkja SMT. Áhersla á notkun verkfæra SMT
Öflugt upplýsingastreymi	Verkátun um teymisvinnu unnin áfram sem handbók fyrir kennara.	Áfram leitast við að nota nýjustu tækni til að miðla upplýsingum til starfsmanna.	Áhersla á notkun UT tækni við miðlun upplýsinga

	<i>Leitast við að nota nýjustu tækni til að miðla upplýsingum til starfsmanna</i>	<i>Sameign starfsmanna á innri vef skólans yfirfarin.</i>	
Samstarf heimilis og skóla	<i>Áhersla á miðlun jákvæðra upplýsinga til foreldra og að gera skólastarfið sýnilegt auk þess að nýta tækifæri til að bjóða foreldrum í heimsókn; opinn dagur, þemaverkefni o.fl. Áhersla á gott og virkt samstarf við foreldrafélag skólans og endurnýjun bekkjartengla.</i>	<i>Áhersla á miðlun jákvæðra upplýsinga til foreldra og að gera skólastarfið sýnilegt auk þess að nýta tækifæri til að bjóða foreldrum í heimsókn; opinn dagur, þemaverkefni o.fl. Áhersla á gott og virkt samstarf við foreldrafélag skólans. Markviss vinna með bekkjartenglum.</i>	<i>Áhersla á miðlun jákvæðra upplýsinga til foreldra og að gera skólastarfið sýnilegt auk þess að nýta tækifæri til að bjóða foreldrum í heimsókn; opinn dagur, þemaverkefni o.fl. Áhersla á gott og virkt samstarf við foreldrafélag skólans. Markviss vinna með bekkjartenglum.</i>
Frístundaheimili	<i>Aðstaða Tómsundamiðstöðvar bætt og löguð, unnið að innleiðingu gæðaviðmiða með áherslu á lýðræði og læsi. Frístundalæsi innleitt. Upplýsingamiðlun til foreldra endurskoðuð og unnið að aukinni valdeflingu starfsfólks.</i>	<i>Unnið áfram samkvæmt gæðaviðmiðum með áherslu á lýðræði og læsi. Frístundalæsi fest í sessi. Áhersla á góða upplýsingamiðlun til foreldra</i>	<i>Gæðaviðmið fest í sessi. Áhersla á lýðræði og læsi ásamt öflugum upplýsingaflæði til forelda.</i>

Viðauki

Eftirfarandi er efnisyfirlit um viðmið um gæði í skólastarfi sem notuð eru til ytra mats á grunnskólum á vegum mennta- og menningarmálaráðuneytisins. (Hér er bætt við tveimur þáttum I 2.4. og II 3.3.) Viðmiðin voru unnin fyrir mennta- og menningarmálaráðuneytið og Samband íslenskra sveitarfélaga og lauk þeirri vinnu í árslok 2012. Sjá www.samband.is Í ysta reit til hægri í töflum um matsþætti í Skólapúlsinum (kafla 2.2.) eru tilgreindar tölur sem eiga við matsþætti í þessu yfirliti.

Svið I - Stjórnun

- I.1. Fagleg forysta
  - I.1.1. Stjórnandinn sem leiðtogi
  - I.1.2. Stjórnun stofnunar
  - I.1.3. Faglegt samstarf
  - I.1.4. Skólaþróun
- I.2. Stefnumótun og skipulag
  - I.2.1. Starfsáætlun og skólanámskrá
  - I.2.2. Skóladagur nemenda
  - I.2.3. Verklagsreglur og áætlanir
  - I.2.4. Önnur þjónusta
- I.3. Samskipti heimila og skóla
  - I.3.1. Skólaráð, foreldrafélag
  - I.3.2. Þátttaka foreldra í skólastarfi og upplýsingamiðlun

Svið II – Nám og kennsla

- II.1. Nám og námsaðstæður
  - II.1.1. Inntak og árangur
  - II.1.2. Skipulag náms og námsumhverfi
  - II.1.3. Kennsluhættir og gæði kennslu
  - II.1.4. Námshættir og námsvitund
- II.2. Þátttaka og ábyrgð nemenda
  - II.2.1. Lýðræðisleg vinnubrögð

- II.2.2. Ábyrgð og þátttaka
- II.3. Námsaðlögun
- II.3.1. Nám við hæfi allra nemenda
- II.3.2. Stuðningur við nám
- II.3.3. Líðan nemenda

Svið III - Innra mat grunnskóla

- III.1. Framkvæmd innra mats
- III.1.1. Innra mat er kerfisbundið og samofið daglegu skólastarfi
- III.1.2. Innra mat er markmiðsbundið
- III.1.3. Innra mat byggir á traustum og fjölbreyttum upplýsingum
- III.1.4. Innra mat er samstarfsmiðað og byggir á lýðræðislegum vinnubrögðum
- III.2. Umbótastarf í kjölfar innra mats
- III.2.1. Innra mat er opinbert
- III.2.2. Innra mat er umbótamiðað

84. Móttökuáætlun

Áætlun um móttöku nemenda í grunnskóla.

Kynning

Móttökuáætlun er skilgreind í 16. grein laga um grunnskóla frá 2008 og kveður á um að skólar/ sveitarfélög skuli eiga áætlanir um móttöku nemenda:

16. gr. **Móttökuáætlun og nemendur með annað móðurmál en íslensku.**

Kennsla í grunnskólum skal fara fram á íslensku. Heimilt er að nám fari fram á öðrum tungumálum en íslensku þegar það leiðir af eðli máls eða aðalnámskrá. Grunnskólar taka á móti nemendum sem eru að hefja skólagöngu, eru að skipta um skóla eða hefja nám sitt hér á landi samkvæmt móttökuáætlun skóla eða sveitarfélags. Foreldrum skulu á þeim tímamótum veittar upplýsingar um skólagöngu barnsins og skólastarfið almennt og foreldrum með annað móðurmál en íslensku og heyrnarlausum foreldrum greint frá rétti þeirra til túlkþjónustu.

Móttökuáætlun vegna nemenda með annað móðurmál en íslensku skal taka mið af bakgrunni þeirra, tungumálafærni og færni á öðrum námssviðum. Tryggja skal að þessir nemendur og foreldrar þeirra fái ráðgjöf og aðgang að upplýsingum um grunnskólastarf. Nemendur með annað móðurmál en íslensku eiga rétt á kennslu í íslensku sem öðru tungumáli. Með kennslunni er stefnt að virku tvítyngi þessara nemenda og að þeir geti stundað nám í grunnskólum og tekið virkan þátt í íslensku samfélagi. Grunnskólum er heimilt að viðurkenna kunnáttu í móðurmáli nemenda með annað móðurmál en íslensku sem hluta af skyldunámi er komi í stað skyldunáms í erlendu tungumáli.

Þá er sérstaklega kveðið um gerð móttökuáætlunar með ákveðnu innihaldi skv. reglugerð 585/2010, 9. grein, sérstaklega vegna nemenda sem hafa sérþarfir:

9. gr. **Móttökuáætlun.**

Auk almennrar móttökuáætlunar skv. 16. gr. laga um grunnskóla skulu grunnskólar útbúa móttökuáætlun fyrir nemendur með sérþarfir. Í slíkri áætlun skal m.a. gera grein fyrir samstarfi innan skólans um skipulag kennslunnar, aðbúnaði, aðstöðu, notkun hjálpartækja, skipulagi einstaklingsnámskrár, kennsluháttum og námsmati, hlutverki umsjónarkennara, sérkennara og annarra fagaðila innan skólans og samstarfi við foreldra. Tilgreina skal áform skólans um stuðning við nemendur til félagslegrar þátttöku og virkni í skólasamfélaginu, svo sem í félagslífi og tólmundastarfi skólans. Í slíkri áætlun skal einnig gera grein fyrir samstarfi við aðra aðila utan skólans.

Móttökuverkefnið

Það er skylda skólans að sjá til þess að mæta þörfum nemenda og nota til þess skilgreindar aðferðir og vinnubrögð til að taka á móti nýjum nemendum sem koma í skólann, mismunandi eftir nemendahópum sem eru eftirfarandi:

- a. nemendur sem hefja grunnskólagöngu við 6 ára aldur
- b. nemendur sem skipta um skóla eftir að grunnskólaganga hefst
- c. nemendur sem að hefja nám á Íslandi eftir að hafa búið í útlöndum eða hafa annað móðurmál en íslensku
- d. nemendur sem hafa sérþarfir.

Móttökuráð

Í skólanum er móttökuráð sem ber ábyrgð á móttökuáætlun skólans undir stjórn skólastjóra og er stjórnendateymi skólans eins og skólinn hefur skilgreint það (nema sérstakt móttökuráð hafi verið skilgreint og þá skal það kynnt sérstaklega). Verkefni varðandi móttöku einstakra nemendahópa, með verklagi sem því tengist, er unnið af ýmsum starfsmönnum skóla eftir atvikum og skilgreindum verkefnum þeirra þar um.

Stefnumörkun/stefnumótun varðandi móttöku nemenda í grunnskóla

<p>Löggjafinn og ráðuneyti: Lög-reglugerðir-reglur</p>	<p>Áhersluþættir forvarna í stefnumörkun löggjafans (Alþingi) og framkvæmdavalds (ráðuneyti mennta- og menningarmála):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Að sérhver skóli sé með móttökuáætlun með viðeigandi verklagsreglum. ➤ Að útbúin sé móttökuáætlun fyrir ákveðna nemendahópa sem þurfa sérstaklega stuðning í námi.
<p>Skólastefna Hafnarfjarðar:</p>	<p>Skólastefna Hafnarfjarðar gerir ráð fyrir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Að vel sé tekið á móti öllum nemendum sem hefja nám í grunnskólum Hafnarfjarðar.
<p>Mennta-og lýðheilsusvið</p>	<p>Stefnumörkun Mennta- og lýðheilsusviðs Hafnarfjarðar felur í sér:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Að viðhafa skýrar reglur um innritun í grunnskóla þar sem hver skóli gerir móttökuáætlanir. ✓ Að gefa út sérstakan bækling fyrir foreldra 6 ára barna í bænum. ✓ Að styðja við skóla hvað varðar móttöku einstakra nemendahópa eftir atvikum, t.d. með ráðgjöf, upplýsingum (t.d. á vef) og/eða verklagsreglum.
<p>Móttökuáætlun skóla:</p>	<p>a. Stefnumörkun skóla varðandi upphaf grunnskólanáms (6 ára nemendur) felur í sér:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að viðhafa skýrar reglur um innritun í grunnskóla þar sem hver skóli gerir varðandi móttöku barna við upphaf grunnskóla. • Að færa foreldrum 6 ára nemenda nauðsynlegar upplýsingar um upphaf grunnskólanáms, s.s. að afhenda þeim bækling fyrir foreldra 6 ára barna. <p>b. Stefnumörkun skóla varðandi nemendur sem koma í skólann einhvern tíma á grunnskólaaldri eftir upphaf (7-16 ár) felur í sér:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að taka vel á móti öllum nemendum sem koma hvenær sem er á grunnskólaaldri og gera þeim kleyft að taka fullan og virkan þátt í skólastarfinu. <p>c. Stefnumörkun skóla varðandi nemendur sem koma erlendis frá/ annað móðurmál en íslensku felur í sér:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að veita þeim sérstaka þjónustu varðandi íslenskunám í samræmi við reglur. • Að nýta túlkþjónustu eftir þörfum til að tryggja að fullnægjandi upplýsingamiðlun sé til staðar. • Að vinna að því að foreldrar nemenda sem hafa annað móðurmál en íslensku séu vel tengdir í skólastarfinu. <p>d. Stefnumörkun skóla varðandi móttöku nemenda með sérþarfir felur í sér:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að upplýsingamiðlun hafi átt sér stað við leikskóla nemanda hafi sérþarfir verið skilgreindar áður en í grunnskóla er komið. • Að nýta vinnu með einstaka nemendur með sérþarfir í tilfærsluáætlun í tengslum við lok grunnskólastarfs. • Að sérfræðiþjónusta við grunnskóla styðji vel við starfsfólk skóla varðandi börn með sérþarfir. • Að bjóða upp á sem sérhæfðasta þjónustu við börn með sérþarfir innan bæjarins, hvort heldur með sérúrræðum innan hvers skóla eða innan bæjarins í heild sinni.

Staða og mat – verkefnastaða frá liðnu starfsári

Hér skulu kynntar niðurstöður af nýverkefnum sem tengjast móttöku nemenda frá síðasta ári, hvort þau voru unnin eða að hve miklu leyti, eins og þau voru skilgreind í síðustu móttökuáætlun og í sömu röð og þar er að finna.

Samantekt móttökuáætlunar síðasta starfsárs í heild sinni

Vinna samkvæmt móttökuáætlun gekk vel og er orðin fastmótuð í skólastarfinu

Aðgerðaáætlun

Hér skulu tilgreind öll verkefni á sviði móttökuáætlana sem stofnun/skóli stefnir að á viðkomandi starfsári, hvort sem það snýr að stjórnáætlun, daglegum samskiptum starfsmanna eða fræðslustarfsemi fyrir starfsmenn.

Varðandi fjármögnun einstakra verkefna er slíkt verkefni á borði hvers stjórnanda. Skyldur til að sinna verkefnum eru óháð sérstökum fjárveitingum og því hluti starfsskyldna þeirra. Séu einstök verkefni það ítarleg að þau krefjist sérstakra fjármuna er aðeins farið í þau að stofnun/skóla takist að útvega fjármagn í þau sjálfur, t.d. úr (skóla)þróunarsjóðum (Sprotasjóður), sjóðum ESB og EFTA eða öðrum sjóðum sem íslenskir skólar hafa aðgang að.

Verkefnaskrá – áætlun um verkefni lýst á einfaldan og skýran hátt

i: Móttaka 6 ára barna

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
Að veita foreldrum greinargóða kynningu á starfinu í Hraunvallaskóla og því sem er framundan í námi og starfi barna þeirra næstu 10 árin.	<i>Verðandi nemendur koma í 2 heimsóknir yfir veturinn (nóvember og apríl). Vorskóli er haldinn í maí þar sem verðandi nemendur fá að mæta í skólann og upplifa einn skóladag. Foreldrar fá greinargóða kynningu á meðan frá skólastjóra. Foreldrar fá nánari kynningu á skólastarfinu í september þar sem kennarar, deildarstjóri yngsta stigs, hjúkrunarfræðingur o.fl. koma að máli.</i>	<i>Deildarstjóri yngsta stigs, aðstoðarskólastjóri og skólastjóri</i>	<i>September, nóvember, apríl og maí ár hvert.</i>

ii. Móttaka nýrra nemenda í 2.-10. bekk að hausti

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
Að taka vel á móti nýjum nemendum, auðvelda þeim skólabyrjunina og skapa jákvætt viðhorf og	<i>Nemanda og foreldrum er boðið í skólann daginn fyrir skólasetningu þar sem umsjónarkennari tekur á móti þeim, gefur nemanda og foreldrum kost á að spyrja spurninga um skólann/skólastarfið og fer með þeim í kynnisferð um skólann. Æskilegt er að skoða t.d.;</i>	<i>Deildarstjóri viðeigandi stigs ásamt umsjónarkennara</i>	<i>Ágúst, fyrir skólasetningu</i>

<p>væntingar til komandi samstarfs. Einnig að veita nemendum og aðstandendum þeirra góða kynningu á skólastarfi og áherslum Hraunvallaskóla.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Heimasvæði/stofu nemandans • Hvar nemandi kemur til með að sitja • Sérgreinaaðstöðu • Íþróttahús (1.-6. bekk) • Hvar námsráðgjafi, skólafélagsráðgjafi og ritari eru staðsettir • Hvar yfirhafnir og skór eru geymdir • Nemendaskápa (8.-10. bekkur) • Matsal <p>Kennari, nemandi og foreldrar skiptast á upplýsingum um helstu atriði skólastarfsins, stöðu nemanda og væntingar.</p> <p>Æskilegt er að hafa samband heim eftir 1-2 vikur og athuga hvernig aðlögun gengur.</p>		
--	---	--	--

iii. Móttaka nemenda sem koma nýir inn á skólaárinu.

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
<p>Að taka vel á móti nýjum nemendum og veita þeim og aðstandendum þeirra góða kynningu á skólastarfi og áherslum Hraunvallaskóla.</p>	<p>Nemanda og aðstandendum hans er boðið á fund þar sem viðeigandi upplýsingar eru veittar frá skóla og kallað eftir upplýsingum frá aðstandendum um nemanda. Gengið er um skólann, sagt frá skólastarfinu og nemandi og aðstandendur kynnt fyrir umsjónarkennara.</p>	<p>Deildarstjóri viðeigandi stigs</p>	<p>Allt skólaárið</p>

iv. Móttaka nemenda með sérþarfir

Markmið (Hvað?)	Aðgerð (Hvernig?)	Ábyrgð (Hver?)	Tímarammi (Hvenær?)
<p>Að taka vel á móti nýjum nemendum og veita þeim og aðstandendum þeirra góða kynningu á skólastarfi og áherslum Hraunvallaskóla.</p> <p>Einnig að mæta þörfum viðkomandi</p>	<p>Ef nemandinn er að byrja í 1. bekk hefst aðgerðaráætlun vorið áður þar sem deildarstjóri stoðþjónustu fer á fund í leikskólanum með starfsfólki hans og foreldrum nemandans. Þar er farið yfir stöðu barns og þarfir s.s. styrkleika, veikleika og félagslega stöðu ásamt væntingum foreldra. Slíkar upplýsingar eru mikilvægar til að geta mætt þörfum nemandans frá fyrsta degi. Er þar m.a. hugað að aðgengi, hjálpartækjum, ráðgjöf og fræðslu fyrir starfsmenn ef þörf krefur og fleiru sem tengist þörfum hvers og eins. Í sumum tilfellum fer deildarstjóri stoðþjónustu/þroskajálfi og fylgist með nemandanum að störfum í leikskólanum.</p>	<p>Deildarstjóri stoðþjónustu í samvinnu við aðstoðarskólastjóra sérverkefna.</p>	<p>Allt skólaárið</p>

<p>nemanda á sem bestan máta.</p>	<p>Að hausti, fyrir skólabyrjun, eru foreldrar boðaðir á fund í skólanum með deildarstjóra stoðþjónustu, umsjónarkennara og öðrum þeim sem ástæða þykir til hverju sinni, t.d. stuðningsfulltrúa, sérkennara, þroskaþjálfara, sérgreinakennara og forstöðumanni heilsdagsskóla. Í samvinnu við foreldra er ákveðið hvaða aðrir sérfræðingar, sem komið hafa að nemandanum, eru boðaðir á fundinn. Myndað er teymi sem fundar síðan reglulega yfir veturinn. Ef nemandi er að koma úr öðrum grunnskóla er haldinn samskonar fundur með starfsfólki fyrrum skóla og foreldrum. Foreldrar hitta það fagfólk og þá starfsmenn sem koma að nemandanum og fá upplýsingar um þá sérþjónustu sem þegar hefur verið skipulögð og hlutverk hvers og eins.</p>		
-----------------------------------	---	--	--

v: Móttaka nemenda með íslensku sem annað tungumál

<p>Markmið (Hvað?)</p>	<p>Aðgerð (Hvernig?)</p>	<p>Ábyrgð (Hver?)</p>	<p>Tímarammi (Hvenær?)</p>
<p>Að taka vel á móti nýjum nemendum og veita þeim og aðstandendum þeirra góða kynningu á skólastarfi og áherslum Hraunvallaskóla.</p> <p>Einnig að mæta þörfum viðkomandi nemanda á sem bestan máta.</p>	<p>Áður en nemandinn byrjar í skólanum eru foreldrar ásamt nemanda boðaðir í viðtal bæði til að afla upplýsinga um nemandann og veita upplýsingar um skólann. Þar hitta foreldrar og nemandinn umsjónarkennara og kennara nemenda með annað móðurmál en íslensku. Aðrir eru boðaðir í viðtalið eftir þörfum. Túlkur er ávallt með í viðtalinu. Á fundinum fá foreldrar aðstoð við að fylla út innritunargögn og leða önnur gögn sem innihalda nauðsynlegar upplýsingar um nemandann. Óskað er eftir afhendingu gagna (s.s. einkunnir, bólusetningavottorð, greiningargögn o.fl.) ef þau eru til staðar. Foreldrum og nemanda eru veittar þær upplýsingar um skólann sem mikilvægt er að hafa, t.d. tilkynningaskylda vegna veikinda, skólatími, fyrirkomulag varðandi mat, nesti, frímínútur, sérgreinar o.fl. Ef nemandi er nýkominn til landsins eru foreldrar upplýstir um framkvæmd og tilgang stöðumats sem tekið er af öllum nýjum nemendum sem hafa annað móðurmál en íslensku. Spurningum nemanda og foreldra er svarað. Í lok fundar er þeim sýndur skólinn og kennslusvæðin. Foreldrar er boðaðir í eftirfylgni viðtal u.þ.b. sex vikum eftir móttökuviðtal.</p>	<p>Aðstoðarskólalastjóri sérverkefna í samvinnu við kennara nemenda með annað móðurmál en íslensku og umsjónarkennara.</p>	<p>Allt skólaárið</p>

VIÐAUKI:

a. Verklagsreglur vegna nemenda sem hefja grunnskólagöngu við 6 ára aldur

1. Undirbúningur:

Almennt um undirbúning að námi nemenda við upphaf grunnskóla (6 ára / 1. bekkur):

- Foreldrar skrá nemendur í sinn hverfisskóla gegnum [Mínar síður](#) á vef bæjarins þar sem lögheimiliskráning barns ræður hverfisskólaskipulagi. Óski foreldri eftir skóla öðrum en hverfisskóla þarf að sækja um það sérstaklega á Mínunum síðum og fer skólastjóri þess skóla sem sótt er um með ákvörðunarvaldið. Allar umsóknir og breytingar á skólavist skulu fara fram í gegnum Mínar síður.
- Nýskráning fyrir 1. bekk gerist í apríl ár hvert og er auglýst af Mennta- og lýðheilsusviði.
- Foreldrar fá afhent frá skóla sérstakan bækling Mennta- og lýðheilsusviðs fyrir aðstandendur 6 ára nemenda og heldur viðeigandi námskeið og fundi fyrir foreldra í tengslum við skólaupphafið
- Skóli raðar nemendum í bekki og velur þær aðferðir sem notaðar eru við þá röðun.

2. Skipulag/framkvæmd:

Væntanlegir 1. bekkingar koma í heimsóknir veturinn áður en þeir hefja grunnskólagöngu. Markmiðið með heimsóknunum er að:

- auðvelda leikskólanemendum að fara yfir á grunnskólastigið
- gefa grunnskólanemendum lengri aðlögunartíma
- minnka kvíða og spennu foreldra og nemenda
- auka skilning leikskólakennara og grunnskólakennara á starfi hvor annars

Í fyrstu heimsókn fá nemendur kynningu á skólahúsnæðinu og skólalóðinni. Í annarri heimsókn taka þeir þátt í vinnu og leik með 1. bekkingum og væntanlegum bekkjarfélögum úr Hraunvallaleikskóla (sjá nánar í kaflanum um samstarf leik- og grunnskóla). Í lok maí er síðan öllum skráðum nemendum í 1. bekk boðið í tveggja klukkustunda skólaheimsókn ásamt foreldrum. Tilgangur heimsóknarinnar er að gefa þeim kost á að hitta nemendur sem byrja í 1. bekk, vinna skólaverkefni undir handleiðslu grunnskólakennara, fara í frímínútur og kynnst skólanum betur. Foreldrar fá kynningu á starfsemi skólans. Í september er foreldrum 1. bekkinga boðið á námskeið um skólastarf, foreldrafélag og hlutverk foreldra í skólastarfi. Með námskeiðinu er verið að leggja grunn að góðu samstarfi heimilis og skóla. Ákaflega mikilvægt er að foreldrar mæti á námskeiðið. Foreldrar eru beðnir um að meta gagnsemi þessara heimsókna/námskeiða.

3. Mat

Mat felur í sér faglega úrvinnslu á eigin starfsemi í þeim tilgangi að þróa fagmennsku í stofnanalegu samhengi til að svara fyrir ábyrgð sína á opinberu verkefni í samræmi við opinbert regluverk.

- Sérhver skóli skal árlega meta eigin framkvæmd á skipulagi og kennslu 1. bekkinga í þeim tilgangi að leita stöðugt leiða til að gera betur. Það mat skal vera hluti af innra mati skóla.

b. Verklagsreglur vegna nemenda sem koma nýir í skólann eftir að grunnskólaganga hefst hvenær sem er skólaársins

1. Undirbúningur:

Almennt um undirbúning að námi nemenda sem hefja nám í skólanum síðar en við upphaf grunnskóla:

- Foreldrar sækja um skólavist á [Mínum síðum](#) á vef bæjarins.
- Skóli raðar nemendur í bekki og velur þær aðferðir sem notaðar eru við þá röðun.
- Þegar nýr nemandi er skráður í skólann er honum og foreldrum hans boðið að koma í heimsókn í skólann. Stjórnendur taka á móti þeim, eða fulltrúi þeirra ef slíkt á við, og kynna skólastarfið og sýna þeim húsnæðið.
- Almennur undirbúningur frá hendi umsjónarkennara: Nemandi mætir fyrst utan skólatíma ásamt foreldrum sínum og hittir væntanlegan umsjónarkennara. Þegar nemandi byrjar í skólanum á miðjum vetri þarf að huga að nokkrum atriðum. Umsjónarkennari þarf að:
  - Afla upplýsinga frá foreldrum um nemandann almennt, námsgengi (m.a. athuganir og greiningar) félagslega stöðu, skólagöngu hingað til, heilsufar, trúarbrögð, tengsl við aðra nemendur í skólanum o.s.frv. Ef eitthvað er athugavert við heilsu nemandans skal umsjónarkennari foreldrum á að hafa samband við skólahjúkrunarfræðing. Umsjónarkennari fylgist með því að þær upplýsingar komist til skila.
  - Gefa foreldrum kost á að koma í skólann ásamt nemandanum til að hitta sig og skoða skólahúsnæði.
  - Afhenda foreldrum og nemanda stundatöflu og ritfangalista og benda þeim á har frekari upplýsingar er að finna (t.d. á heimasíðu skólans).
  - Gera foreldrum grein fyrir skólastefnu og vinnuvenjum í skólanum.
  - Veita upplýsingar um almenn atriði eins og viðtalstíma, nestismál, klæðnað í íþróttum, tilkynningar um forföll, beiðnir um leyfi o.s.frv.
  - Fara yfir skólareglur með foreldrum og nemanda.
  - Skipa nemandanum í viðeigandi hóp í sérgreinum og láta annað starfsfólk vita af nýjum nemanda.
  - Segja bekkjarfélögum frá komu nýs nemandans og virkja þá til að leiðbeina honum og auðvelda aðlögun í skólanum.
  - Sjá um í samráði við húsvörð að húsgögn séu til staðar fyrir nemandann.
  - Láta bekkjarfulltrúa fá upplýsingar um að nýir samstarfsforeldrar hafi bæst í hópinn.

2. Skipulag/framkvæmd:

Hér áfram er lýst nokkrum megináherslum í skipulagi og framkvæmd móttöku við nemendur sem hefja nám í skólanum síðar en við upphaf grunnskóla.

- Umsjónarkennari leitast við að hafa samband við heimili nýrra nemenda þegar ein til tvær vikur eru liðnar af skólatímanum. Þá gefst tækifæri til að ræða líðan nemandans og upplifun hans og foreldra af skólanum.

3. Mat

Mat felur í sér faglega úrvinnslu á eigin starfsemi í þeim tilgangi að þróa fagmennsku í stofnanalegu samhengi til að svara fyrir ábyrgð sína á opinberu verkefni í samræmi við opinbert regluverk.

- Sérhver skóli skal árlega meta eigin framkvæmd á skipulagi og móttöku nýrra nemenda í þeim tilgangi að leita stöðugt leiða til að gera betur. Það mat skal vera hluti af innra mati skóla.

c. Verklagsreglur vegna nemenda sem hafa annað móðurmál en íslensku (en gæti einnig átt við að hluta nemendur að hefja nám á Íslandi eftir að hafa búið í útlöndum alla sína ævi)

1. Undirbúningur:

Almennt um undirbúning að námi nemenda sem þurfa sérstakan stuðning í íslenskunámi eftir að hafa búið í útlöndum eða hafa annað móðurmál en íslensku:

- Sú meginregla er í gangi að nemendur sem koma frá útlöndum og/eða eru með annað móðurmál en íslensku fara í sinn heimaskóla.
- Gert er ráð fyrir að nemandi sem óski eftir skólavist fái hana sem allra fyrst, eigi síðar en viku eftir að sótt er um hverfisskóla en ekki meir en tvær vikur ef sótt er um annan skóla en hverfisskóla.
- Starfsfólk grunnskóla Hafnarfjarðar á möguleika á ráðgjöf frá kennsluráðgjafa Mennta- og lýðheilsusviðs vegna nemenda með annað móðurmál en íslensku.
- Hafnarfjörður er með sérstakan upplýsingavef fyrir foreldra/aðstandendur nemenda sem hafa annað móðurmál en íslensku með grunnupplýsingar um grunnskólastarfið í bænum.
- Sérstök handbók er fyrir starfsfólk í grunnskólum Hafnarfjarðar sem leiðbeinir um innritun og móttöku nemenda með annað móðurmál en íslensku.
- Skólinn er með móttökufarli þar sem sérstaklega er tekið á móti nemanda/aðstandendum, skóli og umsjónarbekkur kynntur. Skólastarfið er undirbúið með viðtali og skoðun á skóla þar sem sóttar eru ákveðnar grunnupplýsingar um nemanda og kynnt samstarf skólans við heimilið. Þátttakendur í móttökuvíðtali eru alltaf umsjónarkennari og a.m.k. einn annar fulltrúi skóla (t.d. starfs- og námsráðgjafi, deildarstjóri o.s.frv.)
  - Markmið móttökuvíðtalsins er tvíþætt, annars vegar að afla upplýsinga um nemandann og hins vegar að veita upplýsingar um skólann þ.á.m. um hvað nemandinn skal hafa með í skólann, hvað foreldrar þurfa að útvega s.s.skólatösku, íþróttaföt, sundföt o.s.frv. um nesti, hádegismat, frístundastarf og foreldrafélagið. Einnig um hvað skólinn útvegar s.s. ritföng, nemendabækur, bókasafnsbækur, orðabækur og nemendaskápa og fl.
  - Veita skal foreldrum upplýsingar um starfshætti skólans, skólareglur og hefðir (skólasókn, umgengni og agamál/SMT-skólafærni, klæðnað, notkun farsíma, reykingar og áfengi, útivist m.a. í frímínútum, skemmtanir í skóla- og frístundastarfi og útivistarreglur barna: www.bb.is), næringu og heilsu, samstarf skóla og skólaforeldra, frístundaheimili, félagsmiðstöðvar og annað íþrótt- og æskulýðsstarf í hverfinu. Einnig er mikilvægt að upplýsa foreldra um ábyrgð og skyldur foreldra í íslensku skólakerfi enda getur það verið gerólikt því sem foreldrarnir hafa vanist. Loks skal upplýsa foreldra um viðbrögð við óveðri.

2. Skipulag/framkvæmd:

Hér áfram er lýst nokkrum megináherslum í skipulagi og framkvæmd kennslu og stuðnings við nemendur sem hafa annað móðurmál en íslensku í skólanum. Skóli finnur nemanda bekk og undirbýr bekkjarfélaga fyrir komu hans

a. Samstarf um skipulag kennslu, aðbúnað og aðstöðu:

- Umsjónarkennari hefur umsjón með móttöku nemenda með annað móðurmál í sinn bekk og heldur utan um nám þeirra að öllu leyti (nema eitthvað annað hafi verið ákveðið í einstaka tilfellum, t.d. að sérkennari hafi þá ábyrgð).
- Við íslenskunám skal huga að áherslum aðalnámskrár grunnskóla (2013, bls. 106-108) um „íslensku sem annað tungumál“ þar sem allir kennarar sem kenna nemanda bera ábyrgð en ekki bara umsjónarkennari eða íslenskukennari.
- Nemendur með annað móðurmál en íslensku og eru nýkomnir til landsins fara í ákveðið stöðumat sem lýsir grunnþekkingu nemandans í nokkrum mikilvægum þáttum náms, s.s. læsi og talnaskilningi. Niðurstöður liggja til grundvallar fyrir skipulagi kennslunnar og einstaklingsíhlutunar.
- Aðstaða og aðbúnaður til íslenskukennslu þeirra sem hafa annað móðurmál en íslensku er í samræmi við lög og reglugerðir. Leitast er við að hafa fjölbreytt úrval námsgagna og nýta tölvur og tölvuforrit til náms.

b. Notkun hjálpartækja og stuðningur til félagslegrar virkni og þátttöku:

- Ef nemandi þarf á hjálpartækjum að halda við nám sitt verður leitað allra leiða til að hafa þau tiltæk til náms. Hér getur verið um að ræða tölvur og ýmis jaðartæki fyrir tölvur, lestrarforrit, ýmis gagnvirk forrit og fl.
- Í öllu skólastarfi er miðað að því að nemandi með annað móðurmál en íslensku geti tekið þátt í félagsstarfi í skólanum líkt og aðrir nemendur árgangs/bekklar.

c. *Einstaklingsnámskrá, kennsluhættir og námsmat:*

- Nemandi með annað móðurmál en íslensku fær sérstuðning í íslenskunámi í samræmi við reglur bæjarins. Umsjónarkennari og sérkennari bera sameiginlega ábyrgð á kennslunni þar sem tekið er mið af námsstöðu nemanda s.s. niðurstöðum stöðumats ef það á við. Kennslan getur farið fram með eða án stuðnings í almennum bekk, sérkennslu í litlum hópi eða einstaklingskennslu utan bekkjar.
- Í einhverjum tilvikum getur nemandi með annað móðurmál en íslensku fengið undanþágu frá kennslu í sumum námsgreinum. Slíkar undanþágur eru unnar í samræmi við undanþágureglur í [aðalnámskrá grunnskóla](#) (2011, bls. 75-79, sérstaklega kafla 18.8 á bls. 78-79).

d. *Hlutverk umsjónarkennara, sérkennara og annarra fagaðila:*

- Deildarstjóri stoðþjónustu skal meta þörf á sérstöku samráði vegna kennslu einstakra nemenda sem hafa annað móðurmál en íslensku og setja þá á laggirnar teymi ef slíkt á við, þ.e. ef íslenskunámið gengur verr en ætla mætti. Fyrir teymisfundi, foreldrafundi, með fagaðilum eftir atvikum, skulu haldnar fundargerðir í skóla (sjá sér snið sérfræðiþjónustu um þær). Fundargerðir skulu varðveittar líkt og önnur trúnaðargögn um nemendur (sjá sér reglur um trúnaðargögn í grunnskólum Hafnarfjarðar).

e. *Samstarf við foreldra:*

- Samstarf við foreldra eru hefðbundin foreldraviðtöl, samskipti gegnum námsumsjónarkerfi, með tölvupósti auk samstarfsfunda eftir þörfum og/eða áætlunum sem gerðar eru. Það er gert ráð fyrir að skóli nýti sér alltaf tülkaþjónustu í foreldraviðtölum þar sem foreldrar skilja ekki íslensku.
- Fyrir tülkaða foreldrafundi, með fagaðilum eftir atvikum, skulu haldnar fundargerðir í skóla (sjá sér snið sérfræðiþjónustu um þær). Fundargerðir skulu varðveittar líkt og önnur trúnaðargögn um nemendur (sjá sér reglur um trúnaðargögn í grunnskólum Hafnarfjarðar).

3. Mat

Mat felur í sér faglega úrvinnslu á eigin starfsemi í þeim tilgangi að þróa fagmennsku í stofnanalegu samhengi til að svara fyrir ábyrgð sína á opinberu verkefni í samræmi við opinbert regluverk.

- Reglulega fari fram mat á árangri einstakra nemenda í íslenskunámi sínu og skólagöngu.
- Árlega skal meta eigin framkvæmd á skipulagi og kennslu nemenda með sérþarfir í þeim tilgangi að leita stöðugt leiða til að gera betur. Það mat skal vera hluti af innra mati skóla.

d. Verklagsreglur vegna nemenda sem hafa sérþarfir.

1. Undirbúningur:

Almennt um undirbúning að námi nemenda með sérþarfir:

- Stefnt er að því að um alla nemendur sem hafa ljósar skilgreindar sérþarfir áður en hann hefur nám í skólanum fái skóli vitneskju um slíkt áður en skólaganga hefst. Sú frumskylda hvílir á foreldrum að kynna slíkt eins og við á.
- Milli leik- og grunnskóla í Hafnarfirði er í gangi sérstakt samstarf þar sem leikskóli miðlar til grunnskóla öllum þeim upplýsingum sem þeir hafa um einstaka nemendur sem hafa sérþarfir áður en grunnskólagangan hefst.

2. Skipulag/framkvæmd:

Hér áfram er lýst nokkrum megináherslum í skipulagi og framkvæmd sérkennslu og stuðnings við nemendur með sérþarfir eins og það er innan skóla með sérúrræði fyrir nemendur skólans en gilda ekki um sérdeildir innan skólans (ef slíkt á við) og eru fyrir nemendur hvaðanæva úr bænum (sjá reglur um sérdeildir þar um).

a. *Samstarf um skipulag kennslu, aðbúnað og aðstöðu:*

- Deildarstjóri sérkennslu/sérdeildar hefur umsjón með móttöku nemenda með sérþarfir í skólann. Ef nemandinn er skráður í almennan bekk ber umsjónarkennari ábyrgð á samstarfi við sérkennara og

foreldra, ef nemandi er skráður í sérúrræði eða sækir kennslu til sérkennara x% eða meira hlutfall er sérkennari valinn sem umsjónarkennari barnsins.

- Aðstaða og aðbúnaður til sérkennslu er í samræmi við lög og reglugerðir. Leitast er við að hafa fjölbreytt úrval námsgagna og nýta tölvur og tölvuforrit til náms.

b. Notkun hjálpartækja og stuðningur til félagslegrar virkni og þátttöku:

- Ef nemandi þarf á hjálpartækjum að halda við nám sitt verður leitað allra leiða til að hafa þau tiltæk til náms. Hér getur verið um að ræða tölvur og ýmis jaðartæki fyrir tölvur, lestrarforrit, ýmis gagnvirk forrit og fl.
- Deildarstjóri sérkennslu/sérdeildar hefur forystu um samstarf við félagsmiðstöðina í skólanum og fjölskylduþjónustu Hafnarfjarðar um félagsstarf fyrir nemendur með sérþarfir. Deildarstjóri kynnir nemendur með sérþarfir fyrir starfsmönnum félagsmiðstöðvarinnar og leiðbeinir þeim varðandi sérþarfir nemenda. Leitast skal samt við að allir nemendur skólans í markhópi félagsmiðstöðvarinnar geti sótt félagsstarf þangað. Sérstakt félagsstarf fyrir nemendur með sérþarfir getur verið upphaf og aðlögun að almenna starfinu. Í vettvangsferðum og lengri ferðum, s.s. ferðum í skólabúðir, er sérstaklega gætt að því að allir nemendur viðkomandi árgangs geti tekið þátt.

c. Einstaklingsnámskrá, kennsluhættir og námsmat:

- Nemandi með skilgreindar sérþarfir skal hafa einstaklingsnámskrá að hluta eða öllu leyti eftir faglegu mati skóla. Umsjónarkennari og sérkennari bera sameiginlega ábyrgð á gerð einstaklingsnámskrár þar sem tekið er mið af greiningum/þroskamati viðkomandi nemenda, óskum foreldra og mati starfsmanna á hverjum tíma (sjá gátlista þar um). Í einstaklingsnámskrá skal tiltekið um hæfniviðmið/námsmarkmið, námsaðstæður, námsefni, námsmat og aðrar aðstæður í skólanum s.s. frímínútur og matartíma. Kennslan getur farið fram með eða án stuðnings í almennum bekk, sérkennslu í litlum hópi eða einstaklingskennslu utan bekkjar. Námsmat er til þess að fylgjast með hvernig nemanda tekst að mæta markmiðum einstaklingsnámskrár og örva nemendur til framfara. Vitnisburður getur verið bæði með bókstöfum, táknum eða orðum en umsögn þarf að fylgja með til hvatningar og stuðnings. Nemendur með sérþarfir fá vitnisburð birtan með svipuðum hætti og aðrir nemendur skólans í samræmi við einstaklingsnámskrána.

d. Hlutverk umsjónarkennara, sérkennara og annarra fagaðila:

- Í meginatriðum byggir kennsla nemenda með sérþarfir á samráði og teymisvinnu undir stjórn skóla. Mikilvægir samstarfsaðilar um nám nemenda með sérþarfir eru starfsfólk sérfræðiþjónustu, starfsfólk félagskerfis (t.d. starfsfólk barnaverndar og Barnaverndarstofu) og starfsfólk heilbrigðiskerfis (t.d. starfsfólk GRR, BUGL, ÞHH) eftir því sem við á hverju sinni. Deildarstjóri annast stjórnun í þeim teymum sem eru mynduð vegna nemenda með sérþarfir.

e. Samstarf við foreldra:

- Samstarf við foreldra utan teyma eru hefðbundin foreldraviðtöl, samskipti gegnum námsumsjónarkerfi, með tölvupósti auk samstarfsfunda eftir þörfum og/eða áætlunum sem gerðar eru.
- Fyrir alla teymisfunda sem haldnir eru með foreldrum, og fagaðilum eftir atvikum, skulu haldnar fundargerðir í skóla (sjá sér snið sérfræðiþjónustu um þær). Fundargerðir skulu varðveittar líkt og önnur trúnaðargögn um nemendur (sjá sér reglur um trúnaðargögn í grunnskólum Hafnarfjarðar).

3. Mat

Mat felur í sér faglega úrvinnslu á eigin starfsemi í þeim tilgangi að þróa fagmennsku í stofnanalegu samhengi til að svara fyrir ábyrgð sína á opinberu verkefni í samræmi við opinbert regluverk.

- Reglulega fari fram mat á árangri einstakra nemenda í námi sínu og skólagöngu. Það mat skal koma fram í endurskoðun einstaklingsnámskráa eftir því sem við á.
- Sérhver skóli skal árlega meta eigin framkvæmd á skipulagi og kennslu nemenda með sérþarfir í þeim tilgangi að leita stöðugt leiða til að gera betur. Það mat skal vera hluti af innra mati skóla.

85. Náms- og kennsluáætlanir

Áætlanir um nám og kennslu í grunnskólum

Námsáætlun er hér skilgreind sem áætlun um það nám sem gert er ráð fyrir að fram fara í einstaka námsgreinum í hverjum árgangi/bekk á einu skólaári. Sú námsáætlun kemur fram í skólanámskrá hvers skóla, er eiginlega skólanámskráin (svo „námskrá“ hefur hér merkinguna sem „áætlun um nám“). Námsáætlanir skiptast þannig eftir námssviðum sem eru skilgreind níu í aðalnámskrá. Eitt námssviðið, lykilhæfni, hefur engar kennslustundir skilgreind sem námsgrein því kennsla hennar skal fara fram í öðrum námssviðum. Hin námssviðin átta eru íslenska, erlend tungumál, list- og verkgreinar, náttúrugreinar, samfélagsgreinar, skólaíþróttir, stærðfræði og upplýsinga- og tæknimennt. Innan hvers námssviðs eru mismargar námsgreinar, sumar skilgreinar í aðalnámskrá (t.d. undir námssviðið skólaíþróttir eru tvær námsgreinar, íþróttir og sund) en aðrar ekki (t.d. fyrir námssviðið samfélagsgreinar eru ekki skilgreinar neinar ákveðnar námsgreinar í aðalnámskrá). Viðmiðunarstundaskrá hvers skóla skilgreinir síðan fjölda kennslustunda á hverri námsgrein út frá þeim viðmiðunum sem gefnar eru í aðalnámskrá grunnskóla (2011, bls. 51-53). Skólanámskrá hvers skóla skal endurspegla það nám sem stefnt er að fari fram í skólanum og stýrir kennslu í skólanum. Starfsáætlun kynnir svo það skipulag sem er í kringum námið. Skólanámskrá fer í staðfestingarferli hjá skólanefnd sveitarfélags með millikomu í skólaráði skólans. Það er sameiginleg stefna í grunnskólum Hafnarfjarðar um uppbyggingu skólanámskráa.

Skólanámskrá fyrir grunnskóla Hafnarfjarðar lýtur ákveðnu sniði sem leitast við að fylgja kröfum nýrrar aðalnámskrár. Þannig leggur ný aðalnámskrá áherslu á grunnþátt í námi út frá hæfni (þekking + leikni + viðhorf) og hæfniviðmið (þekking + leikni > hæfni). Jafnframt er mikilvægt að kynna viðfangsefni í námi, kennsluáðferðir og námsmat. Þessir áhersluþættir þurfa síðan að birtast sér fyrir einstök námssvið, líkt og aðalnámskrá kynnir, og með einstökum námsgreinum

Kennsluáætlun er hér skilgreind sem útfærsla á námi í einstökum námsgreinum grunnskólans sem útfærir námið í nánari viðfangsefni sem hafa tímalega afmörkun með viðeigandi námsaðgerðum hjá nemanda (sem geta t.d. verið verkefnavinna, heimanám og skilafrestir). Kennsluáætlanir geta því verið margar í sömu námsgrein á einu skólaári (skipt eftir viku/mánuði/námsönn) og eru aðeins birtar nemendum og aðstandendum þeirra. Miðlun kennsluáætlana getur verið mismunandi eftir skólum og/eða námshópum, t.d. á pappír og/eða á rafrænan hátt í gegnum námsumsjónarkerfi skóla (dæmi um slíkt eru Mentor, Námfús og Moodle). Gert er ráð fyrir að í námsáætlunum berist skýr skilaboð til nemenda um vinnuframlag hans út frá markmiðum í náminu og hvaða hæfni sé verið að leitast við að ná í sérhverju viðfangsefni sem kennsluáætlanir kynna. Kennsluáætlanir lúta ekki sameiginlegu sniði í grunnskólum Hafnarfjarðar og geta jafnvel verið ólíkar að uppbyggingu eftir einstaka námsgreinum og aldursárum grunnskólans milli skóla og innan þeirra sömuleiðis. Skipulag um notkun kennsluáætlana er í höndum hvers skóla.

86. Tilfærsluáætlun

Áætlun um tilfærslu nemenda með sérþarfir úr grunnskóla í framhaldsskóla.

Kynning

Markmið tilfærsluáætlunar er að undirbúa val á og yfirfærslu í framhaldsskóla samanber 17. grein reglugerðar um nemendur með sérþarfir nr. 584/2010, á grundvelli 17. greinar laga um grunnskóla (2008):

17. grein: **Einstaklingsbundin tilfærsluáætlun.**

Þegar nemandi nýtur sérúrræða, skv. ákvæðum þessa kafla, skulu kennarar, og aðrir fagaðilar ásamt nemandanum og foreldrum hans, taka þátt í mótun og gerð tilfærsluáætlunar sem byggir á einstaklingsáætlun og öðrum gögnum og skal miða við að undirbúningur hennar hefjist í 9. bekk. Í áætluninni skulu vera upplýsingar um skólagöngu nemandans, núverandi aðstæður og stöðu og áform hans um frekara nám. Ennfremur aðrar upplýsingar vegna fyrirhugaðs náms hans við hæfi í framhaldsskóla og síðar fyrir þátttöku í atvinnulífi.

Tilfærsluáætlun er útbúin fyrir þá nemendur sem grunnskóli og foreldrar meta að þurfi sérúrræði í framhaldsskóla. Til greina koma allir nemendur í sérdeildum/sérúrræðum við grunnskóla Hafnarfjarðar og aðrir nemendur skólanna eftir atvikum. Til staðar þarf að vera greining sérfræðings um alvarleg frávik í þroska og námi. Umsjónarkennari, deildarstjóri / fagstjóri sérkennslu ásamt deildarstjóra unglingastigs og/eða náms- og starfsráðgjafi koma að undirbúningi og ákvörðun um tilfærsluáætlun fyrir einstaka nemendur. Í hverju tilviki þarf að tiltaka hver ber ábyrgð á gerð og framkvæmd tilfærsluáætlunar.

Almennur tímarammi fyrir tilfærsluáætlun einstakra nemenda:

9. bekkur:

Mánuður

Ákvarðanir

apríl

Fundað í skóla og farið yfir fyrir hvaða nemendur gera þarf tilfærsluáætlun.

Settur ábyrgðaraðili fyrir hvern nemanda.

maí

Fundað með foreldrum og farið yfir drög að áætlun. Markmið að fá fram hugmyndir og óskir foreldra.

Yfirfara greiningarmál og stöðu nemenda. Hafa meðal annars eftirfarandi í huga:

- Er þörf á nýrri greiningu?
- Hverjar eru hugmyndir nemanda / foreldra um framhaldsnám?
- Hver er sjálfsmynd nemanda?

10. bekkur:

Mánuður

Ákvarðanir

ágúst

Tilfærsluáætlun samin. Í henni skulu vera upplýsingar um skólagöngu, núverandi aðstæður og stöðu nemandans og áform hans um frekara nám. Ennfremur aðrar upplýsingar sem geta skipt máli varðandi nám sem gæti hentað nemandanum í framhaldsskóla. Hér má gjarnan vísa til röksemda úr einstaklingsnámskrám og greiningum. Fundur með nemanda og foreldrum. Tilfærsluáætlun staðfest af skóla og foreldrum með undirskrift. Gengið frá tilvísun vegna greininga ef þarf.

september

Greiningarvinna hefst.

Möguleikar í framhaldsskólum kannaðir.

október

Fundur með foreldrum og nemanda. Möguleikar í framhaldsskólum kynntir. Ákvörðun tekin um heimsóknir í framhaldsskóla. Heimsóknir hefjast í framhaldsskóla.

nóvember

Greiningarvinnu lýkur.

desember

Heimsóknum í framhaldsskóla lýkur.

febrúar

Foreldrar ganga frá umsókn um almenna braut eða sérúrræði í framhaldsskóla.

júní

Nemandi útskrifaður úr grunnskóla og fær nauðsynlegt námsmat fyrir framhaldsskólanám.

VIÐAUKI: Sjá sérstakt eyðublað tilfærsluáætlunar einstakra nemenda í grunnskólum Hafnarfjarðar.

